

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 130, ЧИСЛО 51-52, П'ЯТНИЦЯ, 22-29 ГРУДНЯ 2023 РОКУ

1893

Vol. 130, No. 51-52, FRIDAY, DECEMBER 22-29, 2023

\$2.00

Віче біля Капітолію

Віче біля Капітолію на підтримку України. (Фото: USUA)

ВАШІНГТОН. – Організація US Ukrainian Activists (USUA) звернулася до представників української громади в США та небайдужих американських громадян, щоби вони закликали сенаторів і конгресменів у своїх округах ухвалити допомогу Україні якомога скоріше.

„Ми розмістили заклики в соціальних мережах та звернулися до людей через різні групи, щоби вони

зв'язалися зі своїми сенаторами й конгресменами та закликали їх ухвалити якомога скоріше пакет із додатковим фінансуванням, який містить підтримку України“, – розповіла президентка USUA Надія Шапоринська.

Під час візиту Президента України до Конгресу USUA взяла участь в проведенні віча біля Капітолію із закликами підтримати Україну.

ХРОНІКА ВІЙНИ

Російські війська атакують українські позиції

Нестача боєприпасів може змусити ЗСУ твердіше визначати пріоритетність ділянок фронту. Україна нарощує виробництво дронів-камікадзе, а також плянує виробляти на своїй території 155-мм боєприпаси в кількості, яка зможе покрити різницю між потребою й допомогою, наданою партнерами.

На Куп'янському, Лиманському та Бахмутському напрямках тривають наступальні дії рашистів. На всіх трьох напрямках українські війська тримають оборону та знищують ворога. На Бахмутському напрямку мета ворога – це наступ на населений пункт Часів Яр. На Лиманському напрямку російські війська перейшли до постійних атак позицій українських військ у напрямках Макіївки та Тернів. Ведуться бойові дії на Сіверському напрямку.

Не припиняються щоденні штурмові дії російських військ в районі

Синьківки з метою її захоплення та створення плацдарму для подальшого наступу на місто Куп'янськ.

В зоні оперативно-стратегічного угруповання військ „Таврія“ протягом доби знищено 560 окупантів та 11 одиниць російської техніки.

У зоні відповідальності Сил оборони півдня ворог веде спостереження, не припиняє тиснути артилерійськими обстрілами, застосовує ударні та розвідувальні дрони. Сили оборони надалі утримують позиції на лівобережжі Дніпра, завдаючи вогневого ураження ворогу, який час від часу вдається до штурмових дій, але отримує гідну відсіч.

У Луганській області росіяни декілька разів намагалися йти в наступ поблизу Макіївки, але всі їхні атаки зупинили Сили оборони.

Українські військові у Запорізь-

(Закінчення на стор. 16)

Євросоюз відкрив шлях Україні

Мирослав Ліскович

14 грудня Україна зробила ще один надважливий крок „геть від Москви“, а Євросоюз відкрив шлях до свого оновлення: незважаючи на опір угорського прем'єра Віктора Орбана, якого ввічливо попросили залишити залю під час голосування, Європейська рада ухвалила рішення розпочати переговори з Україною про вступ до Євросоюзу.

Україна оперативно виконала низку рекомендацій, які вона одержала, ставши країною-кандидатом у члени ЄС влітку 2022 року.

Водночас це лише половина шляху. Переговори про членство можуть тривати кілька років і бути непростими, судячи із останньої заяви політичного радника угорського прем'єра Балаша Орбана: „Для схва-

лення вступу України до ЄС доведеться прийняти мінімум 70 однастих рішень, і без згоди Угорщини нічого не вийде“.

Зрештою, Будапешт уже встиг заблокувати фінансовий „мегапакет“, яким, серед іншого, було виділено 50 млрд євро для України.

Президент Європейської ради Шарль Мішель швидко зреагував на це вето Орбана, пообіцявши знайти технічні можливості виділити кошти Україні. Тобто, запасні варіанти є через двосторонні угоди чи позабюджетний фонд. На початку січня для цього буде проведено позачергове засідання Євроради.

Рішення ЄС щодо України також зробило більш оптимістичним розб'юкування допомоги з боку США

(Закінчення на стор. 17)

Візита Президента України до Норвегії

Авдієнція Президента України в Короля Норвегії Гаральда V. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

ОСЛО. – 13 грудня під час офіційної візиту Президента України до Норвегії відбулась авдієнція Володимира Зеленського в Короля Гаральда V, а також у членів королівської родини – Королеви Соні, Кронпринца Гокона та Кронпринцеси Метте-Маріт.

В. Зеленський високо оцінив особисту підтримку з боку королівської родини українських громадян, які знайшли в Норвегії прихисток від війни, висловив подяку норвезькому народу, уряду й парламенту за потужну гуманітарну, фінансову та

військову допомогу Україні, а також за започаткування Норвегією в лютому 2023 року масштабної п'ятирічної програми підтримки для України.

У Королівському палаці відбулась зустріч Президента В. Зеленського та Короля Норвегії Гаральда V з Президентом Фінляндії Саулі Нініньйо.

На другому саміті Україна-Північна Європа в Осло 13 грудня прем'єр-міністри Данії, Ісландії, Норвегії та

(Закінчення на стор. 8)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Прибув помічник Держсекретаря США

КИЇВ. – До столиці прибув помічник Державного секретаря США у справах Європи та Євразії Джеймс О'Браєн, повідомила Посол США в Україні Бріджит Брінк. Раніше стало відомо, що Сенат США, як очікується, відкладе початок різдвяних канікул у той час, коли тривають двопартійні переговори щодо безпеки кордону і надання додаткової допомоги Україні й Ізраїлю. Законодавці заявили, що Сенат повернеться до роботи 18 грудня, відклавши початок канікул. Спікер Палати представників Конгресу від Республіканської партії Майк Джонсон, а також республіканці в Сенаті, де більшість мають демократи, неодноразово заявляли, що не голосуватимуть за пакет допомоги Україні й Ізраїлю, який не містить положень щодо захисту кордону США з Мексикою і змін у міграційному законодавстві. (Радіо Свобода)

■ Хакерська атака на „Київстар“

КИЇВ. – У роботі мобільного оператора „Київстар“ уранці 12 грудня стався „технічний збій“. Через це, як попередили в компанії, „можуть бути недоступні послуги зв'язку та доступу в інтернет у частини абонентської бази“. Згодом у компанії повідомили про хакерську атаку. Після атаки „Київстар“ поновив доступ до послуги SMS-повідомлень для усіх абонентів. Також для абонентів доступний голосовий зв'язок та мобільна передача даних. Окрім того, фахівці починають відновлювати доступ для бізнес-клієнтів. Служба безпеки України відкрила кримінальне провадження за фактом кібератаки на „Київстар“. (Радіо Свобода)

■ „Прослушка“ в кабінеті Залужного

КИЇВ. – 17 грудня знайдено засіб для прослуховування у кабінеті, який мав використовувати Роман Залужний о 7-й год. ранку для зустрічі. Це приміщення використовувалося й раніше, але довгий час було не залучене для роботи. Генеральний штаб Збройних сил України повідомив, що пристрої для прослуховування були встановлені у кабінетах, призначених для роботи Головнокомандувача Збройних сил України та працівників Апарату забезпечення його діяльності. Служба безпеки України відкрила кримінальне провадження. (УНІАН)

■ Конфіскували майна на 51.7 млн грн

РІВНЕ. – Суд передав до Нацагентства з питань виявлення активів майно керівника Рівненського обласного територіального центру комплектування Сергія Луцюка, якого підозрюють у незаконному збагаченні та побитті солдата. Загальна вартість переданого майна оцінюється у 51,7 млн грн, зокрема це земельні ділянки у селах Поляниця та Ланчин Івано-Франківської області із житловими будинками площею 280 кв. метрів; сім будинків загальною площею на цьому ж гірськолижному курорті; два вантажних автомобілі. Наразі військовий комісар перебуває під вартою без можливості внесення застави. (Українська правда)

■ Викрили схему фальсифікації

КИЇВ. – Правоохоронці викрили схему фальсифікації результатів іспитів на право керування транспортним засобом. Учасниками протиправної схеми виявилися троє працівників приватних автошкол та співробітник одного з територіальних сервісних центрів Міністерства внутрішніх справ. Слідством встановлено, що зловмисники за грошову винагороду пропонували слухачам автошколи демонструвати високі навички водіння під час практичного іспиту. Вони облаштували навчальні машини додатковими педалями акселератора. У результаті інструктори мали можливість самостійно керувати автотранспортом. Майбутні водії лише крутили кермо, а в разі необхідності імітували перемикання коробки передач і за командою вмикали сигнали повороту. Адміністратор територіального сервісного центру зі свого боку „не помічав“ порушень та в підсумку виставляв позитивну оцінку. Вартість „послуг“ становила 450 дол. з особи. Правоохоронці затримали учасників схеми „на гарячому“ під час одержання чергової „оплати“. (Укрінформ)

Німецькі війська розмістять у Литві

Вперше в історії сучасної Німеччини Бундесвер на постійній основі розмістить цілу бригаду у Литві – на східному фланзі НАТО, безпосередньо на кордоні з Росією.

Графік цього розгортання підписали 18 грудня Міністер оборони Німеччини Борис Пісторіус і його литовський колега Арвідас Анушаускас.

Німецькі війська прибуватимуть до Литви поступово, починаючи з 2024 року, а завершення

розгортання очікується до 2027 року.

Ядро німецької бригади складатиметься з п'яти батальйонів, в тому числі танкового і артилерійського.

Загалом Німеччина має намір розмістити в Литві близько 5 тис. солдатів і цивільних осіб, до яких, як очікують, приєднаються їхні сім'ї на період тривалої ротациї.

Українська правда

ООН засуджує Росію

Генеральна асамблея ООН 19 грудня ухвалила резолюцію „Ситуація з правами людини на тимчасово окупованих територіях України, включаючи Автономну Республіку Крим та місто Севастополь“. Документ підтримали 78 держав, 15 проголосували проти, 79 утрималися. Резолюція засуджує окупацію Росією частини України, в тому числі частини Херсонської, Запорізької, Донецької та Луганської областей і підтверджує невизнання анексії цих територій.

Міністерство закордонних справ України прокоментувало ухвалення резолюції.

У відомстві звернули увагу на те, що документ, на відміну від попередніх схожих резолюцій, сто-

сується ситуації з правами людини на всіх окупованих Росією територіях України, що забезпечить посилену увагу ООН та світу до „всіх злочинів та грубих порушень, які вчиняє російська окупаційна влада проти місцевого населення на цих територіях“.

Міністерство також підкреслює, що Генасамблея закликає Москву припинити депортацію українських дітей, покладає на Росію відповідальність за наслідки підриву Каховської ГЕС, засуджує захоплення Запорізької атомної електростанції та вказує на неприпустимість атак на цивільну портову інфраструктуру України.

Радіо Свобода

3 гранатами – у сільську раду

Під час сесії Керецьківської сільської ради Мукачівського району депутат сільської ради Сергій Батрин кинув три гранати посеред залі. Йому 54 роки, проживає у селі Кушниця Хустського району, входить до складу депутатської комісії з питань законності, правопорядку і депутатської етики.

Сергій Батрин. (Фото: Mukachevo.net)

С. Батрин з гранатами під час сесії Керецьківської сільської ради.

(Закінчення на стор. 8)

Суд наклав арешт на майно

МАДРИД. – Державне бюро розслідувань (ДБР) спільно з поліцією Іспанії 13 грудня провело обшуки на об'єктах нерухомості колишнього начальника Одеського обласного ТЦК Євгена Борисова. Його віллу та офіс у місті Марбелья провінції Малага заарештовано. У відомстві зазначили, що під час розслідування кримінального провадження за фактами незаконного збагачення Є. Борисова, встановлено, що він придбав два об'єкти нерухомості у місті Марбелья провінції Малага Королівства Іспанія. Зокрема, у грудні 2022 року було придбано будинок вартістю понад 4 млн євро, загальною площею 857 кв. м на земельній ділянці 1,530 кв. м. Ця нерухомість значиться за матір'ю Борисова. Також у лютому 2023 року він придбав разом зі своєю дружиною офісне приміщення вартістю понад 500 тис. євро, загальною

площею 223,9 кв. м. ДБР скерувало до іспанських колег відповідний запит про міжнародну правову допомогу.

ДБР затримало Є. Борисова у липні, суд помістив його під варту. Того ж місяця підозрюваного було звільнено з військової служби. Суд наклав арешт на майно, гроші та банківські рахунки Є. Борисова та членів його сім'ї. Йдеться про земельні ділянки загальною площею в Одеській області, два будинки в Одесі, домоволодіння площею 78,5 гектара, дві квартири та третину квартири. Окрім того, арештовано шість автівок. Колишнього військкома підозрюють у незаконному збагаченні, легалізації коштів, одержаних злочинним шляхом, та ще у низці правопорушень. Йому загрожує до 12 років тюрми.

УНІАН

Кінь маршала без голови

Анастасія Ларіна

У Москві невідомий 12 грудня обезголовив коня радянського полководця Костянтина Рокоссовського на горельєфі „Парад перемоги“. На горельєфі „зображені полководці К. Рокоссовський та Георгій Жуков, котрі сидять на конях під час Параду перемоги 1945 року. Відпилили голову коню К. Рокоссовського на прізвисько „Полус“. Коня маршала Жукова не зачепили. Слідчий комітет Москви порушив справу за статтею про пошкодження військових пам'яток.

Горельєф на згадку про Парад перемоги 1945 року відкрили 3 вересня поруч із торговим центром „Мисливський ряд“.

Кінь маршала без голови. (Фото Олександр Миридонів)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Головні тези пресконференції Президента України

Марина Дмитрів, Мирослав Ліскович

КИЇВ. – 19 грудня відбулася третя велика пресконференція Володимира Зеленського від початку повномасштабного вторгнення, яка тривала 2 години. Глава держави говорив з журналістами про найгарячіші теми останніх днів і місяців. Зокрема, про опір російській агресії, перебіг бойових дій на фронті, основні пріоритети і виклики, з якими Україна зіткнеться у наступному, 2024 році, про відносини з партнерами, військову та фінансову допомогу, та й загалом про проблеми західної підтримки України, яка наразі гальмується через внутрішні розбіжності як у США, так і в ЄС.

Укрінформ зібрав головні тези сказаного Президентом.

Про зброю. Ми стаємо дедалі сильнішими, потужнішими. Кілька нових систем Patriot будуть

(Закінчення на стор. 9)

Президент Володимир Зеленський на пресконференції. (Фото: Руслан Канюка)

Діялог влади та громад у Львові

Засідання Конгресу місцевих та регіональних влад у Львові. (Фото: Офіс Президента)

Людмила Гринюк

ЛьВІВ. – 16 грудня засідання Конгресу місцевих та регіональних влад при Президентові України дозволяє налагодити прямий зв'язок між центральною та місцевою владою, почути проблеми регіонів та відшукати їх вирішення.

Конгрес місцевих та регіональних влад при Президентові України відбувся 15 грудня.

У Львові зібралися 93 члени Конгресу, в тому числі 50 очільників міст, сіл та селищ. Також за допомогою онлайн-зв'язку участь взяли 1,619 членів Конгресу. Серед них 18 голів обласних рад, 113 – районних військових адміністрацій, 104 – районних рад та 1,384 – територіальних громад. Подія була присвячена двом ключовим темам: євроінтеграція України і співпраця з міжнародними партнерами та найактуальніші проблеми громад, міст, областей.

Упродовж непростого року, що минає, провели три великих засідання Конгресу місцевих та регіональних влад, засідання у Львові було підсумковим.

Під час відкриття засідання Президент України Володимир Зеленський наголосив: „Цей рік у нас знову успішний у відносинах з Європейським союзом. Торік ми здобули статус кандидата на вступ до ЄС, тепер маємо рішення про початок переговорів щодо вступу. Але зараз ніхто в державі не повинен зупинятися в роботі на цьому європейському напрямку. Це спільне завдання усіх в Україні, хто працює в системі державної влади та місцевого самоврядування“.

Питання євроінтеграції також порушив Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль, який зазначив, що Євросоюз високо оцінив реформи, які провели за останні роки в Україні і виконання всіх рекомендацій Єврокомісії.

Голова Верховної Ради Руслан Стефанчук зробив своєрідний підсумок діяльності Конгресу в

2023 році і підкреслив: „Наші підсумки характеризуються трьома словами. Перше – це єдність. Бо єдність – це той щит, проти якого не може знайти підступів наш ворог. Друге, мені здається, важливе слово – це правда. Бо саме в чесній дискусії ми знаходимо ті бачення, які допомагають нам триматися і перемагати. Ми єдині, а тому сильні. Ми сильні і правдиві, а тому переможемо. Саме перемога – це третє слово, яке, я впевнений, зможе закріпити силу та велич українського народу“.

Керівник Офісу Президента України, голова президії Конгресу Андрій Єрмак зауважив, що діяльність Конгресу сприяла вирішенню низки нагальних питань: „Насамперед в областях, де ворог постійно тероризує наші міста та села. Збільшення кількості укриттів та фортифікаційних споруд, збільшення груп саперів для найшвидшого розмінування деокупованих територій, спеціальні умови кредитування для аграріїв, які працюють у прифронтових районах. Спільними зусиллями – ліквідація наслідків Каховської ГЕС. Окремо відзначу запровадження єдиних вимог для будівництва укриттів у школах“. Він наголосив, що міжнародна підтримка триває і буде до перемоги. Вже понад 70 країн підтримали українську формулу миру.

Також в режимі онлайн виступили низка європейських та американських чиновників, які підтримують українські громади. Серед них директор Регіонального бюро Програми розвитку ООН з питань Європи і СНД Івана Живкович, Міністер оборони Естонської Республіки Ханно Певкур, спеціальна представниця США з відновлення України Пенні Пріцкер, Верховний комісар ООН у справах біженців Філіппо Гранді.

Відбулося інтерактивне спілкування з представниками місцевої влади. Раніше на сайті Конгресу

(Закінчення на стор. 7)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Присудження премії ім. Лесі Українки

КИЇВ. – У Державному комітеті телебачення і радіомовлення України відбулось засідання комітету з присудження премії ім. Лесі Українки за літературно-мистецькі твори для дітей та юнацтва. У номінації „Літературні твори для дітей та юнацтва“ перемогла книга Андрія Кокотюхи „Врятувати березень“, яка вийшла 2022 року у видавництві „Ранок“. У номінації „Художнє оформлення книжок для дітей та юнацтва“ комітет відзначив художнє оформлення Олександра Продана книги „Дім“, що вийшла друком у жовтні 2022 року у харківському видавництві „Ранок“. У номінації „Театральні вистави для дітей та юнацтва“ перемогу здобула вистава Івано-Франківського академічного обласного театру ляльок ім. Марійки Підгірянки „Хто росте в саду“, яку поставила режисерка Катерина Лук'яненко. Це перша в Україні інклюзивна вистава для дітей, юнацтва та людей з порушенням зору. У номінації „Кінотвори для дітей та юнацтва“ було висунуто п'ять робіт. Члени комітету, розглянувши їх, ухвалили рішення не присуджувати премію в цій номінації. Загалом 2023 року на здобуття премії було висунуто 56 творів у чотирьох номінаціях. До голосування допущено 52 роботи. Премія заснована в 2004 році. Вона присуджується до дня народження Лесі Українки щороку у чотирьох номінаціях за твори, які сприяють вихованню підростаючого покоління у дусі національної гідності, духовної єдності українського суспільства та здобули широке громадське визнання. (Укрінформ)

■ Книга року ВВС-2023

КИЇВ. – 14 грудня ВВС Україна оголосила переможців літературної премії Книга року ВВС-2023. Книгою року став роман „Драбина“ Євгенії Кузнєцової Видавництва Старого Лева. Переможцем у номінації дитяча Книга року стала книга Івана Малковича „Анна Ярославна: київська князівна – королева Франції“ видавництва „А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА“. У номінації есеїстика переміг Ростислав Семків і його „Пригоди української літератури“ видавництва „Темпора“. Церемонія нагородження відбулася у книгарні-кав'ярні „Readeat“ у Києві. Вперше з початку повномасштабної війни вона була у живому форматі. Конкурс проходить у партнерстві з Культурною програмою Європейського банку реконструкції та розвитку. Цього року журі обрало фіналістів серед 40 видань. Переможець у кожній номінації отримує премію у розмірі 1,000 в гривнях. У конкурсі читачьких рецензій „Читач року-2023“ перемогли Поліна Бойко за рецензію на книгу Івана Малковича „Анна Ярославна: київська князівна – королева Франції“ та Лідія Лацік за рецензію на книгу Ірини Озимок „У міста є Я“. („BBC News Україна“)

■ Демонтували пам'ятник бронепоезда

КИЇВ. – У Дарницькому районі Києва 16 грудня демонтували пам'ятник радянського бронепоезда „Таращанець“. Монумент створено 1974 року на честь вояків бронепоезда, які в серпні 1919 року майже 6 діб боронили від денікінців Дарницький залізничний вузол. У ніч на 30 серпня, відкинувши пропозицію здатися в полон, члени екіпажу підірвали бронепоезд і загинули разом із ним. Однак цьому немає жодних історичних доказів. Одним з його авторів був скульптор, народний художник України, лауреат національної премії ім. Т. Шевченка Валентин Зноба. Надалі монумент зберігатиметься в музеї-майстерні Зноби-Голембієвських. (Укрінформ)

■ Пес доплив до Одеси

ОДЕСА. – Пес Боніфацій, який після знищення Каховської ГЕС приплив течією до берегів Одещини, знайшов нову родину у Польщі. Песика зняли з купи плавучого сміття і врятували. Тварину назвали Боніфацій й лікували у клініках та амбулаторно, обстежували, призначали курси реабілітації. Кілька місяців він провів у Центрі адопції й швидко завоював серця чудовим характером, чарівною посмішкою, довірою до людей. Новий дім знайшли для тварини у Польщі. Майбутні господарі оформили та оплатили всі необхідні документи, придбали квиток на поїзд для Боніфація. (УНІАН)

АМЕРИКА | СВІТ

■ США безумовно підтримують Ізраїль

ВАШІНГТОН. – Адміністрація Джо Байдена не має жодних плянів накласти які-небудь передумови на свою військову допомогу Ізраїлеві. Про це сказали посадовці уряду телеагенції „CNN”. Виступаючи з промовою до демократичних жертводавців у Вашингтоні 12 грудня, Президент Джо Байден визнав, що він мав нелегкі розмови з ізраїльським прем'єр-міністром Беньяміном Нетаньягу про військову кампанію Ізраїля, як Ізраїль втрачає міжнародну підтримку і про потребу створення держави для палестинців. Але президент підкреслив під час цих дискусій, що „ми нічого не зробимо, окрім того, щоб захищати Ізраїль у цьому процесі”. Посадовці США сказали „CNN”, що не буде жодних передумов у доставі зброї та амуніції Ізраїлеві. Державний департамент США повідомив законодавців 8 грудня про надзвичайну декларацію, яка дозволяє продавати танкову амуніцію Ізраїлеві без стандартної двоходенної перевірки конгресовими комітетами. Для порівняння, США накладають умови на військові постачання, які вони надають Україні, і заборонили Києву користуватись американською зброєю для атак на територію Росії. У запропонованому законопроекті для розвідувальних агенцій на 2024 рік є вимога, щоб вони повідомили Конгрес, якщо розвідувальні дані США, використані іншою країною, призведуть до смерті цивільних осіб. („CNN”)

■ Кардинала засудили до ув'язнення

ВАТИКАН. – Міський суд Ватикану 16 грудня засудив кардинала Джованні Бекціо до 5,5 років ув'язнення за погане керування ватиканським портфолієм власностей. Він є колишнім заступником для загальних справ при Державному секретаріаті Ватикану і найвищим ватиканським урядовцем, якого коли-небудь звинуватили у фінансових злочинах. Суд визнав його винним у двох випадках привласнення майна та в одному шахрайстві з обтяжуючими обставинами. Він теж має заплатити кару в сумі 8,000 євро (8,760 дол.) і йому заборонено пожиттєво займати публічні посади. Восьмеро інших обвинувачених отримали вироки від трьох років і дев'яти місяців до семи років і шести місяців ув'язнення. Секретар кардинал Мавро Карліно був звільнений від обвинувачень. („ABC News”)

■ Пересторога за Тайван

ПЕКІН. – Справа Тайвану є питанням „життя або смерті” для Пекіну, і немає місця на компроміс про статус острова, який Китай вважає частиною своєї території. Це заявив колишній посол Китаю до США Цуї Тянкай 20 листопада в інтерв'ю гонконгській газеті „South China Morning Post”. Він служив на посаді посла Пекіну до Вашингтону найдовше – від 2013 до 2021 року. Китай вважає Тайван своєю територією, хоч Пекін ніколи не панував над цим самоуправляючим островом впродовж останніх семи десятиліть панування Комуністичної партії в Китаї. Представник МЗС Тайвану Джеф Ліу сказав журналові „Нюзвік”, що острів „не є підпорядкований КНР”. Він додав, що „цей статус кво визнаний міжнародною спільнотою, і Китай повинен визнати цей факт”. („Newsweek”)

■ Здемонтують пам'ятник в Арлінгтоні

АРЛІНГТОН, Вірджинія. – Національний цвинтар в Арлінгтоні, де поховані понад 400 тис. осіб, починаючи від часів Громадянської війни, знаходиться під управлінням Армії США. У 1914 році там був поставлений пам'ятник-меморіал конфедератам. Але в 2020 році Конгрес схвалив закон, що Департамент оборони до 1 січня 2024 року мусить усунути всі „імена, символи, монументи та літературу, які вшановують чи меморіалізують конфедеративні стейти Америки”. Офіційна назва пам'ятника є Монумент примирення, але 16 грудня цвинтар повідомив, що пам'ятник буде демонтований до 22 грудня. Група 44-ох республіканських конгресменів звернулася була до цвинтаря з пропозицією залишити пам'ятник, бо він був поставлений задля примирення, але цвинтар вирішив демонтувати його. Республіканський губернатор Огайо Глен Янгкін висловив жаль, що також буде демонтований пам'ятник відомого скульптора Мозеса Езекля, який створив цей пам'ятник. („Fox News”)

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Звершення і турботи українців Португалії

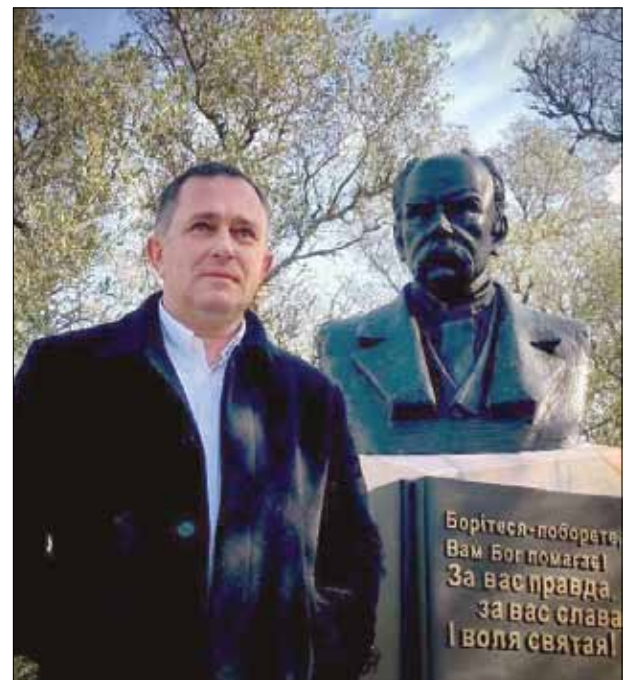
Людмила Островська

ЛІСБОНА. – З головою Співки українців у Португалії, регіональним віце-президентом Світового конгресу українців (СКУ) у Західній і Південній Європі Павлом Садохом ми зустрілися з нагоди 20-річчя Співки українців у Португалії, організованої у 2003 році, яку він очолює впродовж 14 років. Товариство є членом СКУ, Європейського конгресу українців, Української всесвітньої координаційної ради.

Ми згадали перші кроки організації, про які П. Садох розповідав у студії Тернопільського обласного радіо у моїй авторській програмі. Тоді мова йшла про тимчасовість перебування українців на чужині та про випробування, які доводилося долати людям. Організація і була створена для надання конкретної юридичної і соціальної допомоги землякам.

При нинішній зустрічі П. Садох розповів: „Ми є частиною України, де б не перебували і в яких би умовах не працювали. Із 2013 року Співка організувала щотижня акції протесту, щоб захистити Євромайдан, а коли почалася війна на Донбасі, зупинити російську агресію. Португалія визнала Росію країною-агресором. Одним з головних завдань Співки було домогтися, щоб Португалія визнала Голодомор в Україні геноцидом.

Тепер Португалія прийняла 60 тис. наших земляків. З них 13 тисяч знайшли прихисток у Лісбоні. Тоді наші телефони не змовкали цілодобово. З пропозиціями житла, їжі, з будь-якої допомоги нам масово телефонували місцеві люди, була тотальна підтримка португальців. Уже вранці 24 лютого Президент Португалії Марселу Ребелу де Соза і прем'єр-міністр Антоніу Кошта заявили, що країна на боці України і допомагатиме нам. Того дня акцію „Живий ланцюг” ми з колосальною кількістю людей провели між Президентським палацом і пам'ятником Шевченку в Лісбоні. Вже наступного дня Португалія надала збройну допомогу Україні.

Голова Співки українців у Португалії Павло Садох

Ми спочатку купували одяг для військових, якісне взуття, наплічники, а згодом транспортні засоби. Тепер допомагаємо військовим, медичним закладам та надаємо гуманітарну допомогу внутрішньо переміщеним, а також дітям загиблих.

Після 24 лютого я прийняв важливе рішення. Розуміючи, що політика зараз є вирішальною для допомоги Україні, вступив у Соціал-демократичну партію Португалії, яка вважається правоцентричною політичною силою. Маю добру підтримку. На цей час партія має другу за кількістю парламентарську фракцію. Вона завжди послідовно підтримує Україну. Власне, саме ця партія була ініціатором того, щоб визнати Голодомор геноцидом. Вона ж готувала й інші заяви на підтримку України.

(Закінчення на стор. 23)

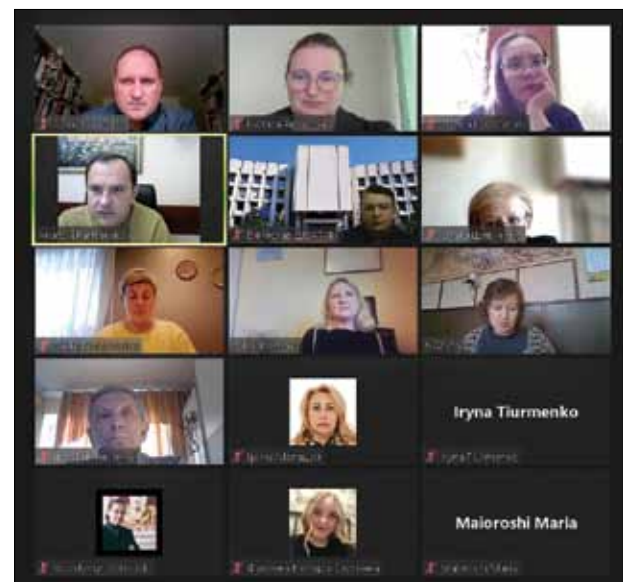
Українсько-чеський науковий місток

Ігор Винниченко

ПРАГА. – 24 листопада у дистанційному форматі відбулася міжнародна науково-практична конференція „Україна-Чехія: горизонти взаємодії (до 100-річчя з дня заснування Української студії пластичного мистецтва та Українського високого педагогічного інституту імені М. Драгоманова в Празі)”. Її організували та провели Інститут східноєвропейських досліджень Карлового університету в Празі, Чеська асоціація українців, „Український меморіал” у Чеській Республіці, катедра туристичного бізнесу та країнознавства Харківського національного університету ім. Василя Каразіна та Інститут досліджень діаспори.

Учасників (а це понад 30 чеських, польських та українських науковців і практиків з Праги, Вільнюса, Києва, Кропивницького, Одеси, Сум, Рівного, Харкова, Івано-Франківська, Ужгорода,

(Закінчення на стор. 7)

Учасники міжнародної науково-практичної конференції „Україна-Чехія”.

Відзначили найкращі переклади українських книг

13 грудня Канадський літературний фонд ім. Пітерсона відзначив переклади чотирьох сучасних українських книг. Переможцями стали книги „Голоси Бабиного Яру” Маріанни Кияновської, „Табір тортур на Райській вулиці” Станіслава Асеєва, „Мондегрін. Пісні про смерть і любов” Володимира Рафеєнка, „Неймовірні історії українських канадок” Іроїди Вінницької (переклад з англійської на українську).

Автори і перекладачі книжок-переможців отримують по 5 тис. канадських доларів.

Жюрі фонду також визначило 10 українських

книжок, автори яких отримують кошти на їхній переклад французькою, англійською чи українською, залежно від мови оригіналу. Кожна книга у цій категорії отримує від 2 до 10 тис. канадських доларів, залежно від її обсягу та складності.

Фонд відзначив спеціальною премією переклад турецькою мовою книги Пола Маґочі „Україна: ілюстрована історія”.

Літературний фонд ім. Пітерсона створений канадським меценатом Стенлі Пітерсоном для надання міжнародних літературних премій та грантів.

Укрінформ

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Новий прихисток для переселенців

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – Завдяки доброчинцям та великій підтримці Уряду Австрії благодійний фонд „Карітас-Тернопіль“ вибудував і відкрив у селі Петрики новий прихисток для переселенців старшого віку, які постраждали від війни. Зараз у просторих кімнатах проживають люди із Сумської, Луганської, Харківської та Херсонської областей, які отримують безкоштовне харчування, медичну та психологічну підтримку, опіку сестер-монахинь. Митрополит Василій Семенюк (УГКЦ) освятив приміщення і духовно підтримав біженців.

У новому прихистку живе Олексій з Бахмутського району. Війна знищила його рідну домівку, немає куди повертатися. Тут мешкає режисер-аніматор Євген Дзюба з Луганщини, який у мирний час був керівником товариства „Просвіта“. Він започаткував проект „УПА очима східняка“, створює історичні фільми про героїв-повстанців.

Також у Копичинцях, що на Тернопільщині, волонтер і архітектор Майкл Бем, разом з іншими добровольцями організації „Ukraine Relief Effort“ зі

Під час відкриття нового прихистку для біженців.

США відновлює покинуті оселі для біженців. Волонтери роблять ремонти будинків, проводять опалення, воду і електрику, облаштовують новими меблями, лагодять покрівлі. Копичинецька міська рада та переселенці щиро вдячні американським доброчинцям, адже такі ремонти коштовні і люди не мають грошей. Також волонтери зі США відновили приміщення лікарні швидкої допомоги. Медики всім закладом дякували за нелегку працю і подароване медичне обладнання.

Виставка „Ляльки для ненароджених“

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – 10 грудня в краєзнавчому музеї відкрилась незвичайна виставка „Ляльки для ненароджених“ і присвячується вона 90-річчю Голодомору 1932-1933 років. Ляльки, які створювалися для дитячих забав, на виставці постають свідками знищення голодом мільйонів українців.

Цей міжнародний культурно-просвітницький проект розпочала у 2018 році в німецькому місті

Гамбургу, в Посольстві України колишня харківчанка, а зараз мешканка Бремену Тетяна Золочевська, народна майстриня України, віце-голова Німецько-української спілки „Kolos“, засновниця проекту „Українські ляльки мандрують світом“.

Вона стала організаторкою серії виставок та інших мистецьких акцій цього проекту, до якого щороку долучається все більше мистців-лялькарів з усього світу. Вона каже, що цього року на

(Закінчення на стор. 10)

Різдво для дітей і солдат

Михайло Михайлишин

ТЕРНОПІЛЬ. – Працівники місцевої агропромислової компанії та благодійники з Румунії провели в обласному театрі Різдвяне свято для родин захисників. Діти були в захопленні від вистави „Попелюшка“, вони виготовляли патріотичні сувеніри для воїнів. 11-річний Матвій Валькірний у пам'ять про свого тата – героя Василя, який загинув на Бахмутському напрямку, намалював герб. Начальник обласної військової адміністрації Володимир Труш вручив подарунки 500 маленьким друзям з усієї області.

Тернопільські пластуни принесли Вифлеємський вогонь миру в державні установи, Божі храми, в лікарні та притулки для сиріт і самотніх

Володимир Труш вручає подарунки родинам захисників.

Тернопільські пластуни з Вифлеємським вогнем миру.

людей. Він є символом надії, добра та перемоги для українців. Від обласної ради пластуни отримали Різдвяні подарунки.

Також вихованці Центру науково-технічної творчості передали святкові листівки, обереги, окопні свічки для солдат на фронті. Вони розмалювали 100 патріотичних горняток, які волонтери благодійного фонду „Ми проти опіків“ продадуть на аукціонах в країнах Європи і виручені кошти передадуть для ЗСУ.

Семеро школярів з Тернопільщини отримали стипендії Президента України за найкращі успіхи у Всеукраїнських учнівських олімпіадах та конкурсах. Серед переможців є Богдан Остапчук – учень ліцею ім. Нестора Літописця. В цьому закладі вихованці отримують гарні знання з української мови, тут виховують справжніх спортсменів. Недавно випускниця ліцею Наталія Хитренко здобула золоту нагороду на Кубку світу з санного спорту серед юніорів, який відбувся у США.

АМЕРИКА | СВІТ

Держдеп США про допомогу Україні

ВАШІНГТОН. – Виконавча влада США абсолютно підтримує додаткову допомогу для України, але має діяти Конгрес США, заявив 19 грудня речник Державного департаменту США Метью Мілер. „Ми (виконавча влада) абсолютно підтримуємо Україну. Ми абсолютно готові підтримати додаткове фінансування для України. У нас залишився один пакет, який ми можемо надати Україні цього року, і після цього ми вичерпаємо наші можливості щодо надання додаткової допомоги у сфері безпеки, тому я думаю, що це питання до Конгресу США“, – сказав він, відповідаючи на запитання щодо заяви Президента України Володимира Зеленського, який висловив впевненість, що США не підведуть Україну в контексті підтримки. М. Мілер додав, що виконавча влада США „чітко дала зрозуміти“, що прагне ухвалення додаткової допомоги України. „Ми хочемо, щоб він (запит президента США – ред.) був ухвалений до кінця цього року. Це залишається нашою метою і нашим пріоритетом. Конгресові доведеться вирішити, чи збираються вони підтримувати Україну та надавати фінансування, необхідне для протистояння російському вторгненню, оскільки ми вступаємо в зиму, яка, як ми очікуємо, буде дуже важкою, або ж вони не плянують це робити“, – зазначив він. Представник Держдепу сказав, що адміністрація Джо Байдена не має якогось „нестандартного рішення“ у разі вичерпання допомоги для України. Прохання адміністрації про надання додаткових понад 60 млрд дол. допомоги Україні застрягло в Конгресі, де республіканці кажуть, що це має бути поєднано з посиленням міграційної контролю на кордоні США та Мексики. Як зауважує агенція „Ройтерс“, імміграція є однією з найбільш розбратних проблем в американській політиці, а двопартійні спроби реформ неодноразово зазнавали невдачі протягом останніх 20 років. У Білому Домі заявили, що плянують цього місяця оголосити останній пакет допомоги Україні, на який залишилися гроші і який не потребує схвалення додаткового фінансування з боку Конгресу. (Радіо Свобода)

Відповідальність за смерть журналіста

ЄРУСАЛИМ. – ЗМІ та організації захисту людських прав заявили 7 грудня, що після розслідування справи вони прийшли до висновку, що Ізраїль є відповідальним за вбивство журналіста та поранення інших. Обстрілами Ізраїлем південного Лівану 13 жовтня вбито відеографа агенції „Ройтерс“ 37-річного Ісаама Абдаллаха й тяжко поранено фотографа Французької пресової агенції (AFP) 28-річну Христину Ассі, а також поранено інших журналістів з „Ройтерс“, „AFP“ та катарського телеканалу „Al Jazeera“ („The Washington Post“)

Дозвіл благословити „неврегульовані“ пари

ВАТИКАН. – Ватикан дозволив священикам благословляти одностатеві пари, але не проводити для них вінчання або будь-які шлюбні обряди. З оприлюдненням 18 грудня декларації „Fiducia supplicans“ („Признання довіри“), яку оприлюднила Дикастерія доктрини і яку затвердив Папа, стає можливим благословляти пари осіб тієї самої статі, але поза будь-яким наслідуюванням обрядів чи імітацією шлюбу. Вчення про шлюб не змінюється, благословення не означає схвалення союзу. На прохання про благословення двох осіб, навіть якщо їхній стан як пари є „неврегульованим“, рукоположений священик може дати згоду, але запобігаючи тому, щоб цей жест душпастирської близькості містив елементи, навіть віддалено схожі з обрядом шлюбу. Декларація нагадує, що навіть коли стосунки з Богом затьмарені гріхом, людина завжди може попросити благословення, простягаючи до Нього руку, і прагнути його „може в деяких ситуаціях бути можливим добром“. („Vatican News“)

Новий президент Аргентини

БУЕНОС-АЙРЕС. – Хавер Мілеї став президентом Аргентини 10 грудня. Він є популярним у правих колах, а його перемога здивувала світ. Він є економістом. У своїй промові, він звинуватив уступаючий лівацький уряд за інфляцію та вбогість в країні. Новий президент оголосив, що скоротить число міністерств країни з 18 до дев'яти. („The Washington Post“)

Питання життя

Відомий український письменник Юрій Андрухович, він же – діяльний представник українського літературно-мистецького життя і посол доброї волі в країнах об'єднаної Європи, такими короткими і вкрай ясними словами характеризує європейський вибір України: „Це питання життя і смерті. Точніше – життя, а не смерті“. Бо, по-перше, глибоко закорінені в цивілізаційні цінності європейські держави сприятимуть швидкому економічному і культурному одужанню України, по-друге, і це ще важливіше – Україна нарешті набуде такої суб'єктності і ваги, що загроза поглинання російською імперією назавжди відпаде.

У світлі цих перспектив ми й оцінюємо успіх української дипломатії, коли 14 грудня в Брюсселі Рада Європи дала „зелене світло“ першим переговорам про вступ України до Європейського союзу. З цього приводу навіть дуже обережні в оцінках міжнародні експерти називають цю подію „Різдвяним дивом“, „Різдвяним подарунком“, чого ще на початку 2023-го неможливо було уявити.

Можемо сміливо стверджувати щось більше: це диво стосується й самого Європейського союзу, суспільства і керівники якого спромоглися на таку позитивну стратегічну візію, на таке усвідомлення відповідальності за надійне майбутнє європейського континенту.

Успіх України у Брюсселі свідчить не лише про відданість Європи спільним демократичним цінностям, не лише про принциповий захист цих цінностей, але й про її здатність набувати нову силу у глобальному вимірі.

Не інакше сприйнялася ця українська дипломатична перемога й у Великій Британії і, особливим чином, – у Сполучених Штатах Америки, котрі зацікавлені у неухитній єдності Європейського союзу в питанні допомоги воюючій Україні, оскільки саме ця єдність посилює проукраїнські позиції обидвох партій в Конгресі США.

Певна річ, зеленів від люті на брюссельську подію кремлівський ліліпутін, у ці історичні дні додавши до ракетних обстрілів низку більших і менших антиукраїнських провокацій, як от транспортні бльокади на українських кордонах чи занадто критичні на адресу України заяви деяких прихильників Путіна, наприклад, угорського прем'єра Віктора Орбана. Поза всіма сумнівами, на цей період не випадково припали шалені спроби Москви внести розкол у військово-політичне керівництво України, зсередини розхитати український човен.

Тому треба Україні й надалі залишатися вкрай пильною. Як застерігає український дипломат, колишній представник України в Європейському союзі Костянтин Єлісєєв, „членство України в Євросоюзі, як і в НАТО, – це стратегічна поразка путінського неоімперського проєкту. Росія зробить все, що в її силах, аби запобігти цьому“. І каже далі, що „...звужувати виклик до угорського чинника було б недалекоглядно, бо ситуація значно складніша... З'явився чинник Вілдерса в Нідерландах, треба зберігати пильність і на австрійському напрямку, на обрії – рік численних виборів в європейських країнах, які можуть привести до зміни урядів і нової конфігурації сил в Європарламенті. З прогресом переговорів виникатимуть нові й нові питання, які провокуватимуть напругу навіть з найближчими друзями, адже ж у міжнародних взаєминах керуються насамперед власними національними інтересами“.

Ще одну слушну думку висловлює К. Єлісєєв – про те, що дорога країни до ЄС – це не питання темпів і термінів, це „питання заслуг“ української сторони. Що це означає?

Тільки одне: такі системні зміни в політичному та економічному житті Української держави, котрі досягаються не безконечними обіцянками, а тяжкою, наполегливою і послідовною працею. Фундаментальні „домашні завдання“ помітні неозброєним оком: це нескінченні грихі корупції і гальмівні процеси у запровадженні верховенства права.

А надзавдання – з кожним прожитим днем завойовувати повагу і довіру цивілізованого світу. У тому числі й з боку Будапешту. Повагу і довіру до тієї міри, що й Орбан врешті-решт схилиться до Києва, а не до Москви.

За виконання цього завдання мають взятися наймудріші українські голови, бо мусимо взяти до уваги, що з 1 липня 2024 року в Раді Європи головуватиме саме Угорщина.

Таким чином 2024-ий багато що покаже. У березні дуже можливий новий крок у наближенні України до ЄС: Рада ЄС має ухвалити подальші „переговорні рамки“. Все залежатиме від успішного виконання Україною конкретних рекомендацій Єврокомісії.

ПОСТАТІ

Юрій Тобілевич, син корифея

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Юрій Тобілевич, агроном, громадський діяч, сина відомого драматурга Івана Карпенка-Карого (Тобілевича) народився у 1876 році в Єлисаветграді (нині Кропивницький). Закінчив Єлисаветградське земське реальне училище, Львівський політехнічний інститут та Празьку вищу сільськогосподарську школу. У Львові познайомився із поетом Миколою Вороним. Деякий час жив у Івана Франка, зустрічався із співачкою Соломією Крушельницькою. Закохався у неї, їздив до неї в Італію, але вона надала перевагу оперній кар'єрі. Повернувшись у рідні краї, жив на хуторі „Надія“, де займався сільським господарством. Після смерті батька переїхав до Єлисаветграда, мешкав у будинку на вул. Знаменській, 13 (нині Тобілевича, 16), де тепер літературно-меморіальний музей І. Карпенка-Карого.

Був одружений з Наталією Авдієвою, донькою відомого в Єлисаветграді нотаріуса. У родині були сини Андрій та Назар і донька Галина.

Юрій Тобілевич.

Ю. Тобілевич – учасник Першої світової війни, командир роти 2-ої російської армії. У 1914 році після поранення і важкої контузії повернувся до Єлисаветграда. Півтора роки тяжко хворів. Після одужання працював головним агрономом у міській управі. Член Єлисаветградської міської думи, улітку 1918 року був призначений комісаром освіти Єлисаветградського повіту.

Певний час очолював єлисаветградську „Просвіту“. У березні 1920 року з його ініціативи був встановлений бюст Тараса Шевченка у сквері, де нині стоїть пам'ятник Кобзареві, у місті з'явилась Шевченкова вулиця. Під час Української Народної Республіки Ю. Тобілевичу пропонували посаду Міністра сільського господарства УНР, від якої він відмовився. У 1921 році більшовики арештували Ю. Тобілевича і відправили до Бердичівського концтабору, де він разом з родиною перебував кілька місяців. Після звільнення працював у Єлисаветградській педагогічній школі.

Помер у 1925 році в Єлисаветграді.

Діти Івана Тобілевича (Карпенка-Карого) Назар, Юрій, Ірина з нянею.

Будинок Тобілевичів у Єлисаветграді.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510

E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

Діалог влади...

(Закінчення зі стор. 3)

були розміщені питання, які порушувались на попередніх засіданнях Конгресу та засіданнях президії. Понад 900 голів громад шляхом голосування визначали найважливіші та найактуальніші питання. Ті, що набрали найбільше голосів, голови громад особисто задали профільним міністрам. Зокрема, відповідаючи на питання Буштинського селищного голови Руслана Янчія щодо процедури призову нових військовослужбовців за допомогою місцевого самоврядування, Міністер оборони України Рустем Умеров наголосив, що сільський голова має право особисто формувати і підписувати повістки. Щодо так званого „державного примусу“ при врученні повістки, то це питання наразі опрацьовується законодавчо і відповідні рішення будуть озвучені після ухвалення їх Верховною Радою.

До 14 питань, які відібрали самі голови громад, увійшло й запитання Снятинського міського голови Анатолія Шумка щодо можливості відкрити доступ до кадастрової карти. Міністер аграрної політики та продовольства України Микола Сольський відповів, що заради безпеки наразі публічно це зробити не можливо. Але до нової системи національної інфраструктури геопросторових даних, яка запрацювала влітку, місцеві громади після авторизації отримали доступ ділянок в межах громад і без зазначених координат. Ця система діє, і вона доступна для органів місцевого самоврядування. До неї вже підключились 1,100 територіальних громад.

Чимало громад прикордоння з Росією, які знаходяться під постійними обстрілами, турбує проблема теле-, радіо- мовлення та перебої з мобільним сигналом. Про це болюче питання розповів Корюківський міський голова Ратан Ахмедов з Чернігівщини.

За словами заступника голови Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України Володимира Трофименка, з початку повномасштабної війни відновлено вже десятки зруйнованих ворогом передавальних станцій. Крім того, забезпечено як цифрове телебачення, яке працювало в дециметровому діапазоні до війни, так і за час війни було збудовано державний мультиплекс, який на сьогоднішній день працює у метровому діапазоні і фактично закритий 90 відс. території України.

Стосовно відсутності мобільного покриття та фіксованого інтернет-зв'язку у деяких населених пунктах, коментар дала заступниця Міністра цифрової трансформації України Валерія Іонан. З її слів, команда міністерства спільно з військово-цивільними адміністраціями сформувала тимчасове рішення для забезпечення доступу до Інтернету в прикордонних населених пунктах через використання супутникових терміналів Starlink та підсилювачів сигналу в радіусі кілометра від терміналу.

Міський голова Житомира Сергій Сухомлин зазначив, що громади можуть надавати допомогу та закупити необхідне військовим обладнанням, ті ж самі дрони, проте діюче законодавство значно обмежує можливість збільшити допомогу нашим Збройним силам.

Міністер фінансів Сергій Марченко відповів, що дійсно є питання розмежування повноважень. Центральна влада не забезпечує повністю всі потреби військових, тому додаткові речі також фінансуються за рахунок органів місцевого самоврядування. „Якщо потрібно буде, ми це питання додатково включимо і відпрацюємо з органами місцевого самоврядування“, – сказав С. Марченко.

Мер Львова Андрій Садовий звернувся до керівництва держави за проханням волонтерів із проханням підписати законопроекти, які спрощують всі формальні процедури щодо списання військового майна та дають волонтерам можливість ввозити автівки для фронту без мита і передавати їх військовослужбовцям, яким вони дуже потрібні.

Голова Ямпільської громади Сергій Гаджук поставив питання про важливість підтримки місцевих бюджетів, а саме про забезпечення з державного бюджету харчуванням дітей, зокрема, дітей війни, на що міністер соціальної політики України Оксана Жолнович відповіла: „Таких дітей сьогодні зареєстровано 120 тис., і їх більшатиме. Зараз ми підготували до другого читання законопроект, який комплексно вирішує питання підтримки дітей, що постраждали від війни, з точки зору персоналізації їхніх потреб“.

Важливим було питання з Кіровоградщини від Онуфріївського селищного голови Віталія Берези про підтримку ветеранів війни, надання психологічної допомоги у закладах охорони здоров'я та соціальних закладах.

Міністер у справах ветеранів України Юлія Лапутіна відповіла, що питання психологічної допомоги військовослужбовцям і ветеранам має надаватися в першу чергу в громадах.

Не залишилася поза увагою жальлива подія, яка трапилася 15 грудня на Закарпатті, коли під час сесії Керецьківської сільської ради місцевий депутат підірвав кілька гранат, внаслідок чого постраждали 26 осіб. Міністер внутрішніх справ Ігор Клименко наголосив, що досудове розслідування уже дає оцінку цим подіям. А цей випадок ще раз показав, що потрібно активно працювати над безпекою в громадах.

„Система безпеки у кожному населеному пункті України – одне із базових питань під час війни та після її завершення. Контроля за обігом зброї, функціонування блокпостів, робота кримінальної поліції – ми щодня працюємо над тим, щоб громадяни почували себе у безпеці в будь-якому регіоні“, – наголосив І. Клименко. 500 поліцейських вже найближчим часом нестимуть службу у закладах освіти. Також за завдання Президента Володимира Зеленського буде створено системи безпеки у місцях скупчення людей – торгових центрах, об'єктах інфраструктури, у закладах охорони здоров'я.

Конгрес місцевих та регіональних влад при Президенті України був створений у мирний час, як майданчик для взаємодії центральних органів влади та місцевих громад, щоб допомагати розв'язати нагальні проблеми регіонів. В умовах війни актуальність Конгресу стала в рази більшою. Від оперативності вирішення проблемних питань у громадах часто залежить не лише добробут мешканців, а й безпека їхнього життя.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Подати руку новоприбулим

Прочитав у „Свободі“ про вшанування пам'яті жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні, що відбулося в Нью-Йорку, в катедрі св. Патрика. У жалобній церемонії брали участь римо-католики, греко-католики, православні, а от від протестантських церков не було представників. Це наша біда. Наприклад, у Денвері є досить велика громада новоприбулих протестантів. У більшості україномовних. Мають двох пасторів, беруть участь в деяких

українських фестивалів, акціях протесту. Але назагал майже нічого не знають про існуючі українські установи. Вони не чули про Український народний союз, „Свободу“, „The Ukrainian Weekly“, Пласт чи Союзівку. Мені видається, що УНСоюз втрачає нагоду якось подати руку цим новоприбулим. Багато з них мають освіту, особливо в ділянках комп'ютерів, бо Денвер має дуже велику ІТ-індустрію.

Гліб Гаюк,
Лейквуд, Колорадо

Треба Біблію читати!

Є на світі мудрі люди,
Що пораду можуть дати:
„Щоб щастило вам усіюди
Треба Біблію читати!“
Для батьків пересторога –
Дратувати дітей – гріх!
Буде і для вас підмога
Коли приклад ви для них!
Чоловіка Бог назначив
Чин священика призначив
За всім домом наглядати
І пошану в сім'ї мати!
Чоловікові сказати мушу:
Люби жінку ти як душу
Хай любов струмочком в'ється,
Слово ласки хай знайдеться!
Нехай жінку прикрашає
Не заплетена коса,
а збережена у серці
душі чистая краса!
Щоб домівку доглядала,
Чоловіка шанувала,
Щоб вечерю готувала
І невістку научала!
Дітей просто научити:
„Слухай ти своїх батьків!“

Коли будеш так чинити,
Доживеш до сивих днів!“
Юнакам хочу сказати –
З парубоцтвом не жартуй!
Милу приведи до хати,
Свого віку не марнуй!
Довго можеш ти гуляти,
Але станеться конфуз,
Замість милої до хати
Принесуть тобі гарбуз!
Якщо дівчина захоче
В шлюбі мир і щастя мати,
Нехай Господа попросить
Доброго їй мужа дати!
Я також хочу побажати
Коханий нашій Україні
Нарешті спокою зазнати
У небі мирне сонцем мати,
Щоб люди Бога шанували
І у молитвах прославляли,
Тоді Господь нам допоможе
І Україна переможе!

Василь Легкий
Українське село, Сомерсет,
Нью-Джерсі

Українсько-чеський...

(Закінчення зі стор. 4)

Чернігова, Дніпра, Вінниці, Умані, Чугуєва) привітали директор Інституту східноєвропейських досліджень Карлового університету д-р Станіслав Туміс, завідувач катедри туристичного бізнесу та країнознавства Харківського національного університету ім. Василя Каразіна д-р Анатолій Парфіненко та голова громадської організації „Український меморіал“ в Пардубіце Ганна Величко.

У доповіді старшої викладачки катедри всесвітньої історії та археології Донецького національного університету ім. Василя Стуса Ольги Зубко йшлося про долі викладачів інституту ім. М. Драгоманова в Празі (1923-1933).

Директорка туркомпанії „Київські фрески“ Анжела Савченко у своєму виступі охарактеризувала Микиту Шаповала як лідера української еміграції в першій Чехословацькій Республіці.

Учасники висвітлили міжвоєнну українську еміграцію в мемуарах

Катерини Антонович, сповістили про Олену Телігу як протагоністку сучасної української драми, розповіли про дарчі написи та екслібриси українських та чеських діячів як джерело їхньої біографії, повідали про творчу спадщину Михайла Мухина на сторінках часопису „Нова Україна“, оповіли про політично-філософські ідеї професорів УВУ в Празі, розповіли про громадську і релігійну діяльність випускника інституту ім. М. Драгоманова Михайла Тиравського, символіку поетичних образів Євгена Маланюка.

Були виголошені доповіді про діяльність українських громад в Чехії щодо підтримки вимушених переселенців з України, суспільну роль Церкви у Чехословаччині у міжвоєнний період (на прикладі Мукачівської греко-католицької єпархії), про міжвоєнне Закарпаття на світлинах чеських мистців та інші.

Це вже друга конференція з такою назвою (першу проведено минулого року). І велика заслуга в цьому доцентки Харківського національного університету ім. Василя Каразіна Наталії Аксьонової.

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ!

Це число „Свободи“ є подвійним, датоване 22-29 грудням 2023 року. Наступне число „Свободи“ вийде в друк з датою 5 січня 2024 року.

Прибули автобуси з Данії

Шкільні автобуси у Харкові. (Фото: Посольство Данії в Україні)

ХАРКІВ. – Закуплені коштом Данії 34 шкільних автобуси вже прибули на Дніпропетровщину, Харківщину та Миколаївщину. Автобуси, профінансовані коштом Данії та закуплені зусиллями UNOPS Ukraine (Управління ООН з обслуговування проєктів) полегшать доступ до знань приблизно 3,000 школярів.

Прем'єр-міністр Данії Метте Фредеріксен минулого тижня заявила, що Данія має намір надати Україні новий пакет допомоги на 1 мільярд євро. Українські громади шести областей отримують понад 370 авто-

бусів у межах ініціативи „Шкільні автобуси для України“, повідомила дружина Президента Олена Зеленська: „В історії української оборони у звичайних шкільних автобусів була героїчна сторінка, бо саме на них у перші дні війни довелось евакуювати людей із Бучі, Ірпеня, Гостомеля, міст на сході. Саме вони рятували життя й допомагали в обороні. А нині це прямий маршрут у майбутнє дітей і всієї країни посеред війни. Ось що таке шкільні автобуси, ось чому вони важливі“.

Українформ

З гранатами...

(Закінчення зі стор. 2)

У С. Батрина був конфлікт із головою Керецьківської громади Михайлом Мушкою. Під час сесії 15 грудня депутати обговорювали умови оплати праці голови громади у 2024 році. Стали відомі деякі деталі цієї трагічної події. До прийняття бюджету на наступний рік С. Батрин вимагав, щоби депутати відзвітували про виконання бюджету 2023 року, а вже потім ухвалювали бюджет на 2024 рік. Також він виступив проти виділення 50-відсоткової надбавки до зарплати та

щомісячної премії 100 відс. від окладу чинному голові. Потім він вийшов із сесійної зали, покликавши з собою ще одного депутата і повернувся через кілька хвилин вже з гранатами, намагався втрутитися в дискусію, а далі зі словами „Можна я скажу?“ висмикнув, одна за одною, чеки з трьох гранат і кинув їх під ноги. Депутат, який вийшов разом з Батрином, до залі так і не повернувся.

Внаслідок події постраждали 26 людей, один з них загинув, шестеро перебувають у важкому стані. Медики проводять реанімацію чоловіка, який підірвав гранати.

Українформ

Візита Президента...

(Закінчення зі стор. 1)

Швеції й президенти України та Фінляндії зробили заяву, в якій підтвердили непохитну підтримку України, яка протистоїть російській агресії протягом майже 10 років.

* * *

14 грудня після завершення офіційної візиту до Норвегії Президент В. Зеленський відвідав командування армії США в Європі та Африці, що в німецькому місті Вісбадені.

Він зустрівся з головою Європейського командування Збройних сил США та Верховним головнокомандувачем Об'єднаних збройних сил НАТО

в Європі генералом Крістофером Каволі, командувачем армії США у Європі та Африці генералом Деррілом Вільямсом, командувачем Групи сприяння безпеці України (SAGU) генерал-лейтенантом Антоніо Агудо. Під час зустрічі було обговорено роботу Групи сприяння безпеці України, особливості забезпечення логістики постачання боєприпасів та військової техніки, її ремонту й обслуговування.

В. Зеленський також спілкувався з українськими військовими, які працюють у Вісбадені у складі оперативної групи ЗСУ при Групі сприяння безпеці України.

Офіційне інтернет-представництво Президента України

ВАШІ ПЕНСІЙНІ ПЛАНИ СТАЮТЬ ЩОРАЗ КРАЩИМИ

MYGA
MULTI-YEAR GUARANTEED RATE

НОВИНКА 5-РІЧНИЙ ПЛАН
5.25%

3-РІЧНИЙ ПЛАН
4.75%

Чудові відсоткові ставки, на котрі ви можете покладатися...
УНСоюз є для Вас!

ДОВГОСТРОКОВІ АНУЇТЕТИ

5.50%*
5-РІЧНИЙ ПЛАН
ОБЛІКОВА СТАВКА 2-го РОКУ - 5.00%

5.75%*
7-РІЧНИЙ ПЛАН
ОБЛІКОВА СТАВКА 2-го РОКУ - 5.00%

8.00%*
9-РІЧНИЙ ПЛАН

* ОБЛІКОВА СТАВКА НА ПЕРШОМУ РІКІ

ГАРАНТОВАНА МІНІМАЛЬНА ОБЛІКОВА СТАВКА - 2%. ОБЛІКОВІ СТАВКИ МОЖУТЬ БУТИ ЗМІНЕНІ. ДОСТУПНІ НЕ В УСІХ ШТАТАХ.

ЗА УКРАЇНУ

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054 • 800-253-9862 • INFO@UNAINC.ORG • WWW.UNAINC.ORG

UNAI
1994
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

Український Народний Союз існує для:

- поширення принципів братської діяльності
- збереження української, української американської і української канадської спадщини і культури;
- надання своїм членам високоякісних фінансових послуг і планів.

Як братська забезпечена установа, УНСоюз реінвестує свої прибутки для добра своїх членів і української громади.

Головні тези...

(Закінчення зі стор. 3)

в Україні, захищати нашу державу взимку. Це дуже важливий результат.

Про результати контрнаступу. Україна не досягла бажаних результатів під час літнього контрнаступу ЗСУ. Україна не отримала всієї необхідної їй зброї від союзників, а обмежені сили не дозволяють вести наступ.

Про поразку. Росія за 2023 рік не досягла своїх цілей, тому про поразки України немає що говорити. Жодної перемоги Росія не досягла. Україна не програє у війні, навіть якщо продовжиться зниження підтримки з боку міжнародних партнерів.

Головні здобутки держави за рік. Шлях до Євросоюзу Україна проходить з великою жертвовністю. Ми пройшли дві хвили – початок переговорів про вступ до ЄС і повномасштабна війна.

Про гарантії безпеки. Завдання України полягає в тому, щоб передати необхідне їй бачення партнерам. Цього поки не вдалося досягти, але глобально у питанні щодо гарантій „м'яч“ на українському боці.

Про завершення війни. Чи закінчиться війна в 2024 році? Я думаю, ніхто не знає відповіді. Якщо ми не втратимо стійкість, ми завершимо війну раніше. Якщо ми зробимо набагато більше, ніж кожен з нас може, впевнений, ми зможемо наблизити перемогу.

Про бачення перемоги. Україна повинна боротися далі, українці мають боротися. Зрозуміло, що чим більше Росія відступить – тим вона буде слабшою, починаючи з їхнього лідера і закінчуючи їхньою присутністю на міжнародних майданчиках.

Про ситуацію в Чорному морі. В Україні й за кордоном високо оцінюють позбавлення флоту РФ тотального домінування в українському Чорному морі та нав'язування, що нам робити й що експортувати. Це припинило блокування економіки України, яка додає можливість українським бійцям стояти потужно на своїй землі.

Про допомогу та підтримку США і ЄС. Допомога від США стане сигналом країнам ЄС щодо відкриття їхньої допомоги. „Я впевнений, що США нас не зрадять, і що те, про що ми домовилися, США виконають повністю“. В інформаційному полі за кордоном Росія досягла успіху, і це треба визнати. РФ не досягла успіху на полі бою, але досягла на полі дипломатичному.

Про будівництво фортифікацій. Прийнято рішення про продовження та посилення робіт.

Про взаємини з Залужним. В. Зеленський заявив, що у нього робочі стосунки із Головнокомандувачем ЗСУ Валерієм Залужним, від командування чекає деталей ведення бою і оборони.

Про блокаду з Польщею. В. Зеленський подякував Польщі за суттєву допомогу від початку широкомасштабного вторгнення Росії, проте емоційно висловився про блокування кордонів для експорту української продукції з боку західного сусіда. Україна зіткнулася з серйозними труднощами для експорту своїх това-

рив на тлі триваючої широкомасштабної військової агресії РФ. Це питання виживання, бо в Україні нема Чорноморського коридору, яким можна вивозити зерно. „Ми втратили сотні мільйонів доларів, частину врожаю. Ми втрачали щоденно“. В. Зеленський сподівається, що новий уряд Польщі розблокує кордон.

Про виробництво зброї. Наступного року військові ЗСУ зможуть отримати мільйон вітчизняних дронів. Має бути структура управління щодо управління дронами. На Ставці, яка відбулась днями, питання виробництво та постачання дронів було ключовим. 26 тис. дронів лежали на складі і не доїхали до фронту. Не може бути таких проблем.

Про мобілізацію. Військові запропонували мобілізувати ще 400-500 тис. людей і зараз працюють над конкретним планом, який представлять парламентам. „Я поки не побачив там демобілізації, хоча я вважаю, що це питання номер один“. В. Зеленський заявив, що не підпише закон про мобілізацію жінок.

Про війну в Ізраїлі. Україна визнає як незалежний народ Ізраїлю, так і незалежний народ Палестини. Однак не може прирівняти ситуацію у Секторі Газа до війни України з Росією. „Окупація і вторгнення Росії в Україну не починалася з терористичної атаки людей з українським громадянством на територію Росії. Ніхто цього не робив. Ми жили у своїй незалежній державі, і до нас зайшов ворог і вбив наших людей. Війна на Близькому Сході впливає на допомогу Україні, і світ розфокусувався в консолідації навколо України. Вагаться почали деякі держави, кому спочатку допомогти – Ізраїлю чи Україні“.

Про кадрові питання. Президент Зеленський заявляє, що не може зараз дозволити собі позбутися когонебудь зі своєї команди, бо це зробить слабшою державу. Чимало депутатів поведуться не відповідно до свого статусу, але на даний час не можна розпустити Верховну Раду, бо вибори не можна проводити під час війни. Зараз йде робота щодо максимального скорочення видатків урядовців.

Про обмін полоненими. Процес обміну полоненими уповільнився, це є досить складним питанням, особливо якщо це стосується полонених у Криму.

Про вступ до НАТО. Україна жодного разу не отримувала запрошення щодо часткового вступу в НАТО. Вступ України до НАТО є найпотужнішим варіантом підтримки України.

Про переговори з Росією. Питання переговорів із Російською федерацією на сьогодні не актуальне, і він не бачить запиту Росії щодо цього.

Про боротьбу з корупцією. В. Зеленський зазначив, що доклав зусиль, аби парламент проголосував за всі антикорупційні закони. „Партнери говорять, що фінанси, які вони нам надають на зброю, на сьогодні не перебувають під ризиком, бо в Україні проводять реформи. За корупцію треба саджати. Це дуже важливо. Правоохоронці, антикорупційні органи, СБУ обов'язково виконують свою роботу, і будуть справедливими вироками“.

НОВІ ВИДАННЯ

Книга про жорстоку війну

Богуслав Сліверський

Юлія Івашко, Денис Михайловський, Сергій Белінський. „І темрява не обняла її“. Краків. Oficyna Wydawnicza „Imпульс“. 2023.

Репортажі з охопленої війною України починаються віршем одного з авторів – Сергія Белінського:

*Ми маємо справу
з абсолютним злом,
і світ був не готовий
до цієї боротьби,
хоча він ніби готувався до цього
протягом всього свого існування...*

Ще одна книга українських авторів нагадала мені повоєнну літературу колишніх в'язнів концтаборів, які розповідали про нацистські злочини в Польщі під час Другої світової війни. Війна в Україні змусила мене зрозуміти, що, незважаючи на закінчення війни в 1945 році та суд над військовими злочинцями в Нюрнберзі, абсолютне зло не було переможене.

Моє покоління народилося в країні, вільній від нацизму, виростило в мирний час. Прорадянська влада позбавила нас повної свободи, тому відновлення державного, національного та політичного суверенітету у 1989 році знищило відчуття постійної загрози. Весняне вторгнення в Україну расистських військ у 2022 році виявило часткову безпорадність еліт цивілізованого світу демократичних країн перед обличчям агресора, який ні до чого і ні до кого не зважав. Вбивали дорослих і дітей, мирних жителів і військових незалежно від віку, стану здоров'я, соціального статусу тощо.

Автори книги зосереджують нашу увагу на випаленій, закривавленій землі України, мирне населення якої взяло героїчну боротьбу за нормальне життя! Як каже той професор, який проміняв перо на гвинтівку: „І давайте тоді жити у вільній і сильній Україні!“. Журналіст запитав у академіка: „Чи був час милуватися природою, годувати тварин?“, щоб отримати дуже чітку відповідь, яка звучить парадоксально і є такою правдою:

„Звичайно. Хоча знову ж таки це особисті навички та звички. Ще до війни я виявив, що нічого не помічаю, і тому почав виділяти особливі моменти, щоб насолодитися відчуттям сонця, вітру, води, природи, спостерігати за небом. Це дуже корисні навички – зупинятися і розслабитися, щоб нагадати собі, що всі ми є частиною природи. І зараз, на війні, коли були хвилини тиші, я теж намагався насолодитися природою, її красою“.

Доктор технічних наук поміняв посаду політехнічного професора на службу захисту Батьківщини, на передовій, у вільний час, консультує докторантів над науковими дисертаціями, навіть завершив написання власної монографії обсягом понад 200 сторінок. Немає світла, немає доступу до мережі, взимку немає опалення, немає доступу до питної води та їжі.

Я прочитав цю книгу із захопленням від того, на якій дистанції її автори зафіксували низку болючих подій,

зустрічей і розмов із борцями за свободу. Вони усвідомлювали, що плин часу може стерти пам'ять про те, що пережили ті, хто вижив.

Наскільки правдивим є вислів доктора, який покинув власну наукову майстерню та університет, щоб захищати Батьківщину: „Війна всіх зрівнює“.

Книга містить багато запитань, які міг би задати собі кожен житель країни, на яку напали чужоземні війська агресора. Автор відповідає: „Між Україною та Росією точиться вічна війна за право на існування і за право спадкоємства, першородства після Київської Русі. Це означає, що тепер є дві Русі – одна правда, а друга – фальшива, антируська. Росія хоче перемогти нас, захопити Київ – серце Русі, тому що вона бореться, на мою думку, за саму суть слова „Росія“ і за те, щоб довести, яка з них справжня Росія. Для них це стало ключовим елементом існування, доказом того, що „Русь – рівно Русь“. Інакше вони самі себе знищать“.

Українці довели світові, що вони – нація надзвичайної хоробрости, винахідливости та патріотичного настрою, що захищає свою Батьківщину та культурну ідентичність.

Книга, видана у Кракові, є своєрідним подарунком вдячності всім тим людям, які самовіддано допомагали народу-борцю, що вивільнило в нації сили для захисту та протистояння расистському злу.

Автори пишуть про гостинну Польщу, про зворушливий прийом її громадян з дітьми в наших домішках, навчальних закладах, парафіях та неурядових допоміжних організаціях. Вони також повідомляють про заходи, які вони організували в Лодзі, Кракові та Варшаві, щоб поділитися своїм болісним досвідом із зруйнованої війною країни з нашим суспільством у рамках фотографічних та мистецьких виставок, які вони організують, або беручи участь у наукових конференціях. З нього також отримували медичну допомогу та одяг для України, почали фронтовикам харчі, засоби для зв'язку з близькими та забезпечували їх електроенергією та теплом.

Цією книгою автори віддають шану всім, хто відчуває на собі прояви та наслідки війни по обидва боки кордону.

Польща

Виставка...

(Закінчення зі стор. 5)

пропозицію взяти участь у проєкті відгукнулося так багато майстринь, що організатори створили художню раду та відбирали найкращі з кращих робіт, бо всі надані роботи не змогла б вмістити жодна мистецька акція. Отже, з 120 авторів було відібрано 60, з декількох сотень композицій – 98. Всього цього вистачило навіть не на одну виставку, а на дві – одна відкрилася в Харкові, друга – в Чигирині.

На харківську виставку були відібрані 64 роботи 43 майстринь, на чигиринську – 50 робіт 34 лялькарк. Географія походження надісла-

них робіт також вражає: це не тільки всі куточки України, але й Німеччина, Португалія та Польща.

У виставці в краєзнавчому музеї Черкас взяли участь понад 90 авторок ляльок-мотанок. Майстрині, що представили свої роботи, з Черкащини та інших українських міст та з-за кордону. Загалом створено понад 120 сюжетних композицій.

Серед організаторів виставки в краєзнавчому музеї була старший науковий співробітник музею Тетяна Григоренко. Вона понад 20 років ретельно вивчала тему Голодомору і допомогла майстриням опанувати цю тему.

Експозицію у січні показуватимуть у Національному музеї Голодомору в Києві.

На виставці „Ляльки для ненароджених“. (Фото: Олександр Костирко)

Ляриса Бутенко
Ескорт: Тиміш Яросевич

Христя Діденко
Ескорт: Руслан Смик

Мар'яна Грабова
Ескорт: Тимур Єрмоленко

Алекса Дженос
Ескорт: Діма Мартин

Українське Лікарське Товариство Північної Америки Відділ Ілліной
Банкет і Баль з Презентацією Дебютанток
10-го лютого, 2024 Чикаго
Прихід призначений на фундацію УЛТПА-UMANA Foundation
Information: email UMANADebBall@gmail.com
Tickets online at www.umana.org/events

Юлія Вонг
Ескорт: Артем Дрогобицький

Кароліна Яремко
Ескорт: Юліян Іскало

Андріана Шургот
Ескорт: Микола Бризня

Адрія Процик
Ескорт: Лука Марушка

Юлія Недошитко
Ескорт: Віктор Воскресенській

Зоряна Куронасы
Ескорт: Адріан Нотардонато

ПОДОРОЖІ

Ізраїльські підприємці потерпають від війни

Світлана Глаз

Усі, хто був на півночі Ізраїлю, швидше за все, хоч раз, але заїжджав у поселення Дафна на шоколадну фабрику „Шульман“. Тут можна придбати смачні, різноманітні шоколадні вироби. Шоколад гіркий, молочний, білий, в який поміщують горіхи, фрукти, ягоди, кукурудзу, каву. А ще приємно купити виготовлені з шоколаду автомобілі, футбольні м'ячі, витончені жіночі туфлі, брендові чоловічі кросівки, гітару. Окрім цього хлопчики та дівчатка можуть спробувати на спеціальному майстер-класі приготувати власноруч шоколадні цукерки. Звісно, під керівництвом досвідчених майстрів, які працюють на фабриці. У музеї під-

Гітара з шоколаду.

приємства ви почуєте історію створення шоколадної фабрики, побачите унікальні роботи її засновника Дмитра Шульмана, а через віконце можна спостерігати, як відбувається народження з різних частин тих самих шедеврів. До речі, музей відвідали сотні туристів з Європи та Америки які з вуст Д. Шульмана чули про історію шоколаду, милувалися унікальними виробами: наприклад шоколадні портрети ізраїльських політичних діячів, вродливих жінок, музичних інструментів. Фабриці понад 18 років. Її Дмитро подарував дружині в день народження сина. Сюди приходять сім'ями, парами, екскурсіями, поодиночі. І кожен знайде собі ласощі до смаку. А ще обов'язково пригоститься чашкою ароматної кави.

Починали із Сергієм Лютнем, теж репатріантом із Білорусі, з нуля. Ізраїльтяни та гості країни не знали про фабрику та магазин, доки не відкрили кілька відділень по всьому Ізраїлю. Допомагають у роботі дружина Юля, діти. Син і помічник Леон тепер – солдат Армії оборони Ізраїлю.

Підприємець розповідає: „Коли почалася війна в Україні, я зразу зреагував на це. З шоколаду виготовив синьо-жовтий стяг, з якого капали краплі крові, відвіз до Посольства України в Ізраїлі і віддав зі словами співчуття та побажанням перемоги. Шоколадна картина була продана, а гроші відправлені українським воїнам. Мені боляче, що там відбувається. Кілька разів відвідував Україну, милувався Києвом. Боляче за людей, за воїнів, які гинуть“.

7 жовтня 2023 року війна прийшла в Ізраїль: знищені поселення, вбиті люди, взяті в полон діти, жінки, люди похилого віку. На захист країни стали солдати Армії оборони Ізраїлю і 350 тисяч резервістів. Серед них і Д. Шульман. Його та подібні підприємства не працюють уже два місяці. Війна триває, і не поновлюються роботи на приватних фабриках, у кав'ярнях, потерпають сільськогосподарські угіддя, порожніють полиці магазинів.

Д. Шульман міркує: „Який же вихід? Можливість

Дмитро Шульман. (Фото: Світлана Глаз)

знайти партнерів за межами країни, можливо у Сполучених Штатах Америки. Адже досвід роботи у мене великий, і це можливість виготовляти шоколад та приносити задоволення американцям. Чекаю таких пропозицій, адже шоколад – це щось більше для людини, ніж просто солодощі: це – смачно і це – позитивно. Адже ми його виготовляли із любов'ю. Хочу порадувати ласощами, які, мені здається, ніхто ще у світі не робив. Гусяча грудка у шоколаді. Живу надією“.

Війна – складний час для всіх. Багато хто потребує допомоги. Малий бізнес Ізраїлю – один із найвразливіших секторів у військовий період. Число замовлень різко знижується, старі клієнти зникають, нові не з'являються, власники та працівники в армії боронять країну від ворога, бракує грошей. То ж і шукають підприємці будь якої нагоди аби вижити.

Запорізький козак допомагає Україні

Людмила Островська

ГАГА. – Я зайшла в магазин „Smak“ і побачила на стіні український стяг. А поруч табличку з повідомленням, що тут збирають гроші на бус для ЗСУ.

Магазин досить великий. За полицями біля величезних вікон – кілька столиків для любителів українських страв. Борщ, піріжки, вареники, сирники, салати, нарізки сала і ковбас.

Власника магазину не довелося шукати. Він обслуговував чергу, пропонував товари, називав фірми, які постачають їх, готував каву для постійних клієнтів. Я, зайнявши чергу і купивши сала, попросила часу для інтерв'ю. Він був здивований, бо я була першою українською журналісткою, яка хотіла розповісти про його роботу в умовах війни в Україні і, як з'ясувалося, єдиною за його 25 років перебування в Газі.

Роман Івахненко народився і став на ноги у Запоріжжі. Мав діда, який у тих російськомовних краях завжди розмовляв українською і його вчив свого не цуратися. Любив малювати, але батькам хотілося бачити його військовим. І все ж, поїхавши в Одесу, щоб поступити в Морехідний фаховий коледж ім. О. Маринеску Національного університету „Одеська морська академія“, він здав документи і вступив у Одеський художній коледж імені М. Грекова. Тим часом батьки, займаючись пошивом одягу, виїхали в Гагу, і молодий художник закінчив Королівську академію мистецтв і у ній викладав живопис.

Заняття спортом стали базою для роботи в персональній охороні. Потім був менеджером на великому підприємстві з експорту квітів в Україну. „На жаль, дуже рано померла моя мама, і я вирішив відкрити заклад в пам'ять про маму, – каже власник магазину. – Ми з нею часто згадували україн-

ські степи, родинне село. Ми говорили, що треба тут заявити про Україну. Магазин я відкрив п'ять років тому. Варили багато вареників, накривали столи і запрошували всіх. Щоденно в мене задіяні 6-7 мов: голяндська, англійська, німецька, французька, польська, українська, російська. Часто українці з південних регіонів розмовляють російською, але я впевнений, що настане час, і всі будуть розмовляти українською, тут вибору в цій ситуації нема, війну України і світові нав'язала Росія“.

– А чому ви так назвали магазин?

– Тому, що наше все смачне: пиво, ковбаса, печиво. У нідерландців є також таке саме слово, тільки там два „а“ пишеться.

Роман не може привезти з України ніякої продукції, бо на кордоні з Польщею дуже пильнують і бояться конкуренції,

Але Роман з волонтерськими вантажами їздить в Україну і може там взяти все, що потрібно. А ще у нього дружина із Трускавця, і вони їздять до її батьків, а потім на Запоріжжя. „Для презентації України бракує круп такої якості, як робить Україна. Масло пахуче хотів би продавати. Про м'ясо навіть казати не буду, хоч знаю, що на Тернопільщині є потужний м'ясокомбінат команди „Агропродсервіс“, який переробляє свинину, яловичину та птицю. Підприємство експортує у В'єтнам, Гонконг, Вірменію і ще кудись, але нам це недоступно, можливо, зі вступом України в Євросоюз у наших виробників буде доступ до Європейського ринку, і тоді ми зможемо задовольнити потреби наших покупців українськими товарами в широкому асортименті. Наразі ми в Іспанії знайшли фірму, і вона під наше замовлення виготовляє сало, м'ясні вироби. Вони користуються чи не найбільшим попитом. Дуже швидко розбира-

Людмила Островська і Роман Івахненко

ють продукцію, яку ми виробляємо самі: піріжки, млинці, сирники, вареники. Попит заочує виготовляти більше українських страв.

З початком широкомасштабної війни я взяв на роботу людей з України, які приїхали сюди через

(Закінчення на стор. 18)

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Святий Миколай прийшов до української школи

Левко Хмельковський

СОМЕРСЕТ, Нью-Джерсі. – Зустріч зі Святим Миколаєм стала святом для 155 учнів Школи українознавства при Українській православній церкві-пам'ятнику св. Андрія Первозваного в Савт-Бавнд-Бруку.

Свято в Культурному центрі Митрополії УПЦ США відкрила директорка школи Уляна Кіселюк. Молитву разом з дітьми в виголосили оо. Юрій Сівко та Василь Пасакас. Свято за сценарієм У. Кіселюк підготували і провели Микола Мигович, Роман Борса, Анастасія Кузів, учителі і батьківський комітет. Батьки підготували благодійний продаж ласощів, а діти виготовили святкові пам'ятки, які продавали на користь України Зоряна Мончак і Марія Крук.

Казкова дія концертної програми тривала біля Ангела і двох ластівок, якими були Тетяна Констограда, Емілія Гакало і Денис Івахнюк. До них зверталися з проханням про підтримку України українська мати Надія Гакало і маленька Софійка

Голод. Тая-ангел разом з ластів'ятами розповіла історію Святого Миколая. Був присутній і сам Миколай ще у хлоп'ячому віці. На клавішному інструменті грали і співали Дмитро і Данило Кіселюки, читав вірш Марко Стадницький, співали Надія та Ліна Угур, Наталія Кайтан вивела на сцену дітей у танець з подушечками, танцювали також звірята. Виступили бандуристки Вікторія Бац і Наталя Скотницька. З вчителем музики Миколаєм Миговичем співали по черзі всі класи. Загалом кожен клас представив на сцені своїх обдарованих учнів.

Врешті Ангел і ластівки майнули за сцену і привели Святого Миколая, який привітав присутніх і заходився вручати дітям подарунки. Володимир Ковалюк, який був у цій ролі, обдарував геть усіх, не зважаючи, чи хтось був нечемним, бо свято ж було для кожного в школі.

Під час обдаровування У. Кіселюк мала нагоду подякувати усім, хто брав участь у приготуванні шкільного свята.

Виступ ангеліків.

Микола Мигович з вихованцями

Танець зі стрічками.

Дівочий хор

На сцені – учні Школи українознавства.

Бандуристки Вікторія Бац і Наталя Скотницька.

The Ukrainian National Museum in Chicago is seeking a passionate, seasoned Museum Director who will inspire our global visitors to Celebrate Culture. Preserve History. Join the Conversation.

UKRAINIAN NATIONAL MUSEUM

If you feel you got this, scan this code or go to: ukrainiannationalmuseum.org/careers

Складно внести 20% на купівлю нового житла?

МОЖЕ ВАМ ДОПОМОГТИ

Вперше купуєте житло? АБО
Тоді це можливо з першим внеском лише 10% без додаткового страхування PMI - унікальна пропозиція від ФКК SUMA!*

Придбайте житло своєї мрії, сплативши лише 5% першого внеску з приватним іпотечним страхуванням (PMI)*.

Зателефонуйте або надішліть SMS на номер 914.220.4900 або пишіть нам на електронну пошту loan@sumafcu.org

Відскануйте QR для найновішої інформації

Main Office:
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
P: 914.220.4900
F: 914.220.4090

Spring Valley, NY branch:
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
P: 845.356.0087
F: 845.356.5335

Stamford, CT branch:
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
P: 203.969.0498
F: 203.316.8246

New Haven, CT branch:
555 George St.
New Haven, CT 06511
P: 203.785.8805
F: 203.785.8677

Для отримання додаткової інформації про одну з вищезазначених програм або будь-яких інших фінансових питань, які у вас можуть виникнути, ми готові підтримати вас, запропонувавши вигідні тарифи та персоналізоване обслуговування, яке ви звикли очікувати від СУМА ФКУ. Звертайтеся до кредитного відділу АФКУ з будь-якими питаннями або щоб подати заяву.

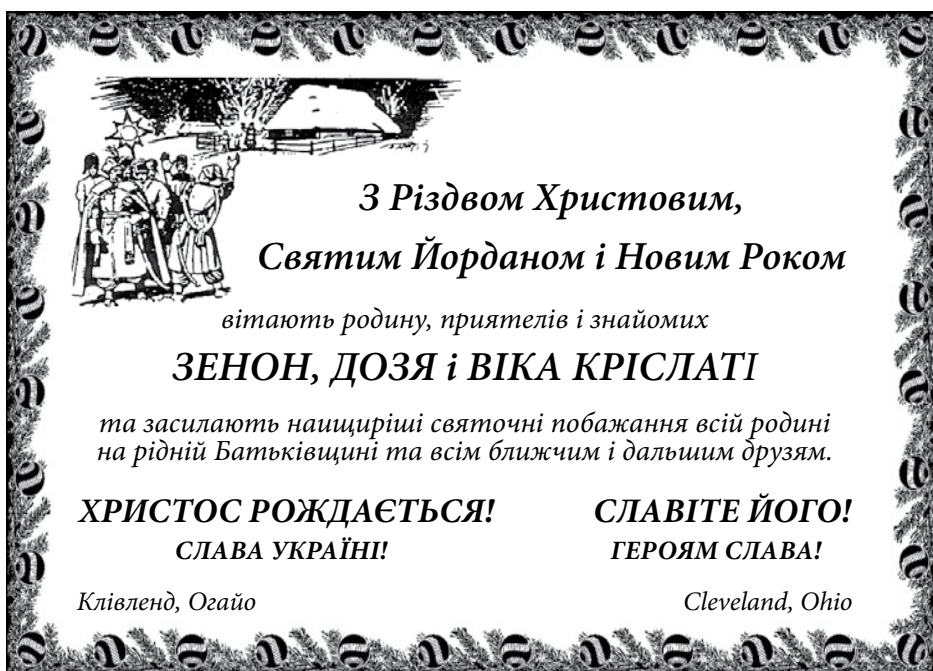
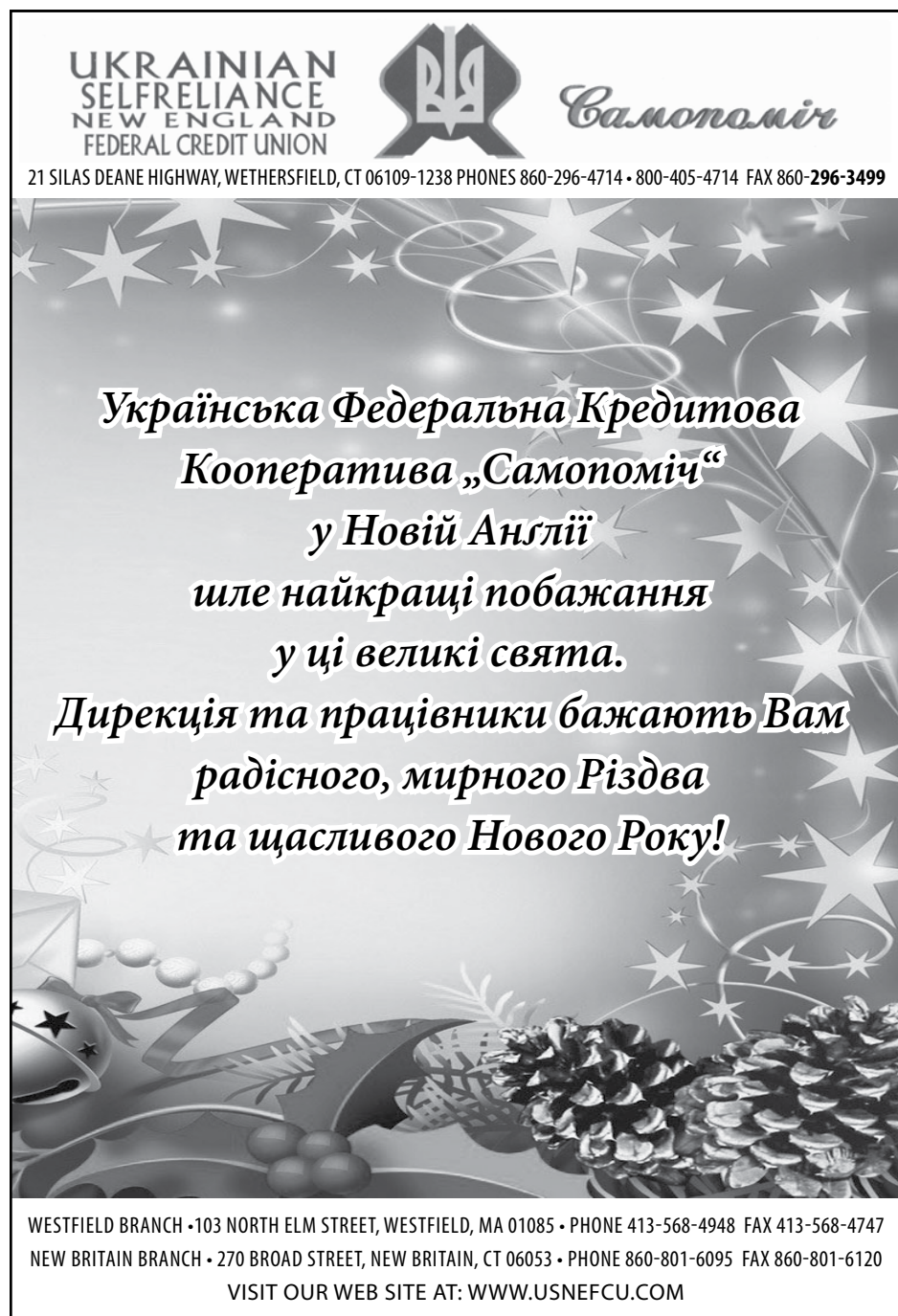
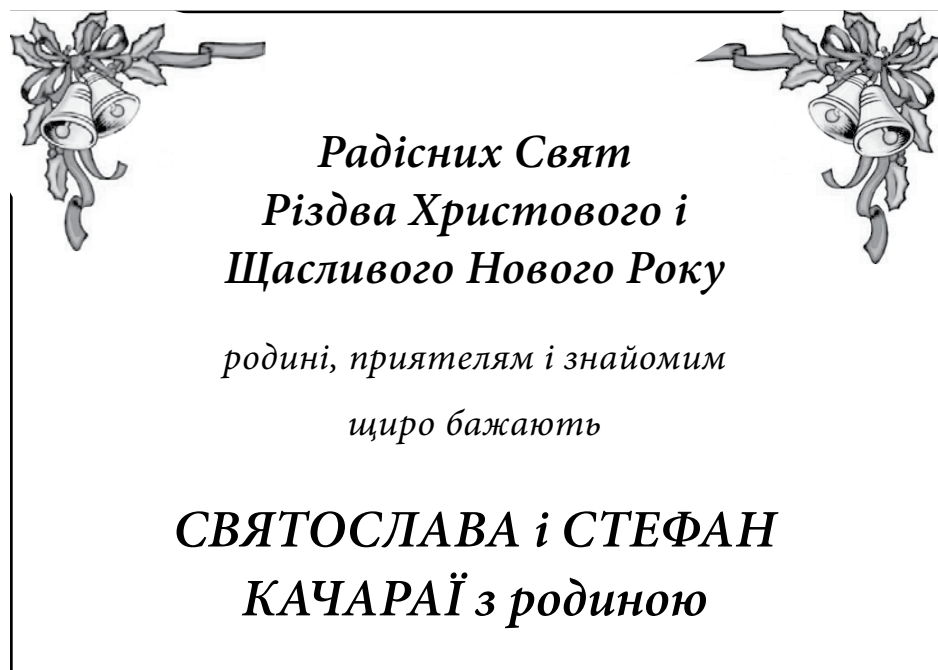

*Можуть застосовуватися обмеження або ліміти.

www.sumafcu.org

SUMAFcu NMLS# 527694

Корпоративна Рада Директорів Українського Народного Союзу, редакції тижневиків „Свобода“ і THE UKRAINIAN WEEKLY

*складають найкращі побажання
первоієрархам українських церков,
українським організаціям, членам УНСоюзу,
управам відділів та окружних комітетів,
передплатникам і читачам видань УНСоюзу
та українській громаді в Діаспорі й Україні*

з нагоди

Свят Різдва Христового та Нового Року

Управа Українського Інституту Америки
вітає всіх наших членів і друзів
з Різдвом Христовим та Новим Роком,
та бажає нам всім сили і натхнення
до подальшої праці на захист
Української незалежності та культури.

UKRAINIAN
INSTITUTE
OF AMERICA

2 East 79th Street, New York, NY 10075
ukrainianinstitute.org

Український Народний Дім в Нью-Йорку

бажає всім своїм клієнтам
веселих свят
Різдва Христового.

Христос Рождається

140 2nd Ave.
New York, NY 10003
Tel.: 212-529-6287

**Ukrainian National Foundation, Inc.
and
Soyuzivka Heritage Center**

**wish all
a Merry Christmas!**

**Celebrate... the tradition
of giving, the beauty
of the season, the joyfulness
of Christmas and a New Year
of peace and happiness.**

**Thank You
for your continued
support!**

*Куті смачної, коляди гучної,
щасливого Різдва і на весь рік добра!*

**Ukrainian National Foundation Board of Directors
Management and staff of Soyuzivka Heritage Center**

Щирі серdecні побажання

**РАДІСНИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО**

та

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

для української громади

засилає

DNIPRO LLC.

Tel.: (908) 241-2190 • (888) 336-4776

Російські війська...

(Закінчення зі стор. 1)

кій області, зіткнулися із новою загрозою – використанням окупантами отруйного газу. Росіяни скидають в окопи українських військових отруйний газ.

На Куп'янському напрямку в багатьох підрозділах російської армії зафіксований спалах вірусного захворювання, відомого як „мишача лихоманка“.

Росія вивела у Чорне море підводний корабель-ракетоносіє, спорядження якого до чотирьох ракет типу „Калібр“. Всього на бойовому чергуванні 5 ворожих кораблів у Чорному морі та один у Азовському. Рівень ракетної небезпеки підвищено.

Українські війська на передовій стикаються з нестачею артилерійських снарядів і згорнули деякі військові операції через брак іноземної допомоги. Про це заявив командувач оперативно-стратегічного угруповання військ „Таврія“ генерал Олександр Тарнавський. Нестача артилерійських снарядів відчувається по всій лінії фронту. За словами генерала, росіяни також мають проблеми з боеприпасами.

Зимові умови – холод, погана видимість і відсутність прикриття з боку дерев, які не мають листя – є викликом для обох сторін.

Росія веде наступ на сході і намагається оточити Авдіївку, ситуація в місті змінюється кожен день і кожну ніч.

Укрінформ

**ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“**

у Клівленді, Огайо
з радістю вітає

*Український народ у вільній Україні, Ієрархію і Духовенство
Українських Церков, Проводи українських організацій в Україні
та в діаспорі, Українську світову Кооперативну Раду та
Централю Українських Кооператив Америки, всіх своїх
членів, їхні родини та все українське громадянство*

**З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ РОКОМ
ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!**

Cleveland Selfreliance FCU

6108 State Road, Parma, Ohio 44134	(440) 884-9111
3010 Charleston Ave., Loraion, Ohio 44055	(440) 277-1901
5553 Whipple Ave., # F, N. Canton, Ohio 44720	(330) 305-0989

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

*Веселих Свят
та Щасливого Нового Року*

бажає

УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ

UNION FUNERAL HOME
Lytwyn & Grillo

УКРАЇНСЬКЕ ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ

1600 Stuyvesant Ave. (corner Stanley Terr.), Union, NJ 07083
(908) 964-4222

Христос Рождається!

**Щирі вітання
родині, приятелям
і клієнтам з нагоди
веселих свят
Різдва Христового
та Нового Року.**

KULINSKI MEMORIALS • 809 South Main Street, Manville, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027 • KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

Евросоюз...

(Закінчення зі стор. 1)

на 61 млрд дол.: Конгрес працюватиме наступного тижня, відклавши святкові канікули.

Ще один позитив: ЄС нарешті узгодив 12-ий пакет санкцій проти РФ. Буде запроваджено ембарго на російські алмази. Світовий банк виділив Україні додаткові 1.34 млрд дол., які підуть на виплату пенсій, зарплат вчителів, підтримку ВПО та інші пріоритетні видатки держбюджету.

“Рішення про початок переговорів є стратегічною перемогою для України і Європейського союзу. Для України це означає початок якісно нового, завершального етапу європейської інтеграції. Це остаточно формалізований розрив з пострадянською геополітичною пасткою, з впливом Росії розвиток і саме існування України. Сам по собі процес європейської інтеграції для України є потужним інструментом і рушійною силою в реформуванні нашої країни, а також її демократичної консолідації”, – коментує голова правління Центру прикладних політичних досліджень „Пента” Володимир Фесенко.

Для Евросоюзу це також стратегічна перемога, яка відкриває шлях до нової хвилі розширення ЄС і оновлення Евросоюзу, надання його розвитку нового потужного імпульсу.

Звісно, все це не відбулося автоматично, само собою. Успіх у Брюсселі – це результат спільної і наполегливої роботи Президента Зеленського,

Офісу Президента, Кабінету міністрів, особливо офісу віце-прем'єра з питань європейської і євроатлантичної інтеграції, МЗС, Верховної Ради України, правлячої команди і опозиції. Це результат наступальної дипломатії.

Наступного року, скоріше за все, навесні, розпочнуться самі переговори про вступ України до ЄС. Зараз будуть визначатись дата і порядок денний цих переговорів, які триватимуть декілька років. Це буде далеко не формальна процедура. Як показали зернова і транспортна кризи, у відносинах з деякими нашими сусідами з ЄС доведеться шукати непрості компроміси, узгоджувати економічні інтереси з деякими країнами, які є політичними партнерами і одночасно економічними конкурентами.

Дипломат Вадим Трюхан наголошує на історичності рішення у Брюсселі: “Особливо тішить те, що це рішення стало реальністю в один день, одразу після так званої “прямої лінії Путіна”. Шкода, що воно не було зроблено напередодні, тоді обличчя російського диктатора в екрані телевізора виглядало б трошки інакше. Але тим не менше — це поразка Росії, перемога всієї Європи, не тільки Евросоюзу. А головне — це перемога демократії для України”.

Навесні слід очікувати затвердження мандату на переговори для делегації Європейського союзу. Після цього буде переговорний процес по всіх 35 розділах законодавства ЄС.

“Україна не вестиме десятки років перемовини з Європейським союзом.

Усе пройде набагато швидше. Наприкінці процесу – підписання Акту про приєднання, ратифікація і набуття членства”, – вважає В. Трюхан.

Політичний експерт Євген Савісько наголошує, що початок переговорів – це ще не вступ до ЄС. Проте ухвалення такого рішення Європейською радою – тактична перемога, котра веде до перемоги стратегічної — повноправного вступу України до Європейського союзу.

Однак слід розуміти, що відстань від початку переговорів про вступ і до самого вступу може розтягнутися на невизначений термін.

Не потрібно забувати й про агресивну протидію РФ ухваленню такого рішення, яка триватиме. Сил і засобів для “спецоперацій” у ворога вистачає.

Інші важливі заяви та рішення за підсумками саміту ЄС:

– ЄС та країни-члени вкотре засудили війну Росії проти України та підтвердили непохитну підтримку незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів, і невід'ємне право на самооборону від агресії РФ;

– Зобов'язалися й надалі надавати потужну політичну, фінансову, економічну, гуманітарну, військову й дипломатичну підтримку Україні та її народу стільки, скільки буде потрібно.

– ЄС продовжить підтримувати відбудову, відновлення та реконструкцію України у координації з міжнародними партнерами;

– ЄС та країни-члени інтенсивно

працюватимуть над забезпеченням якнайширшої міжнародної підтримки для всеосяжного, справедливого й тривалого миру та ключових принципів і цілей української Формули миру, зокрема й через проведення майбутнього Глобального саміту миру. А також продовжуватимуть активно боротися з неправдивими російськими наративами і дезінформацією про війну.

– Європейська рада закликала прискорити визначення способів – у координації з партнерами – як заморожені активи Росії можна спрямувати на підтримку України, її відновлення й реконструкцію;

– Підтвердила підтримку діяльності Міжнародного кримінального суду та засудила тривалі спроби Росії підірвати його міжнародний мандат і функціонування;

– Закликала до негайного безпечного повернення українських цивільних осіб, зокрема дітей, які були незаконно депортовані до Росії та Білорусі;

– Засудила продовження військової підтримки Іраном, Білоруссю та КНДР загарбницької війни Росії та закликала всі країни не надавати матеріальну чи іншу підтримку Росії у війні проти України.

– Єврорада ухвалила рішення надати статус країни-кандидата Грузії, а також розпочати переговори про вступ з Боснією і Герцеговиною. ЄС висловив готовність завершити початковий етап переговорів про вступ з Північною Македонією.

Друкується зі скороченнями

КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА І ПЛАСТОВА РАДА В США

щиро вітають з Різдвом Христовим

*Проводи Головної Пластової Булави і Головної Пластової Ради,
Крайові Пластові Старшини і Ради в країнах, де діє Пласт, всю пластову родину,
всіх українців на рідних землях і в діяспорі та всіх воїнів, котрі захищають Україну.*

**Нехай Новонароджене Дитятко обдарує радістю та щастям кожну українську домівку!
Нехай Вифлеємська зірка освітить нам шлях до омріяної Перемоги!**

ХРИСТОС НАРОДИВСЯ!

СЛАВІМО ЙОГО!

🌐 us.meest.com

☎ 1-732-634-1517

✉ info.usa@meest.com

➤ ДОСТАВКА ПОСИЛОК З США В УКРАЇНУ ТА ЄВРОПУ ЗІ **ЗНИЖКОЮ \$15** ДО 31 ГРУДНЯ
для знижки реєструйся тут ➤ US.MEEST.COM/UK/PORTAL

➤ DDP. ДОСТАВКА ПОСИЛОК В ЄВРОПУ БЕЗ РОЗМИТНЕННЯ

➤ НАЙНИЖЧІ ЦІНИ НА ПОСИЛКИ В ПОЛЬЩУ, ІЗРАЇЛЬ ТА ЦЕНТРАЛЬНУ АЗИЮ

➤ ЗАМОВ ПОСИЛКУ З УКРАЇНИ З ПІСЛЯПЛАТОЮ В АМЕРИЦІ

➤ ВІДПРАВКА ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ ЗА ЗНИЖЕНИМ ТАРИФОМ

➤ ФУЛФІЛМЕНТ СКЛАД ДЛЯ ОБРОБКИ ВАШИХ E-COMMERCE ЗАМОВЛЕНЬ І ДОСТАВКА ПО США

Виставка жовтневих кривавих подій

На виставці „6:29“. (Фото: Таль Шахар)

Світлана Глаз

ТЕЛЬ-АВІВ. – Рядки з вірша ізраїльського поета, українця Івана Потьомкіна можуть бути лейтмотивом виставки, яка відкрилася через два місяці після нападу терористичної організації ХАМАС на єврейську державу.

*Випадають з обомби живих.
Наче кулі, свистять імена
І лягають на серце болем.
Нам з тим болем судилось ходити,
Доки безбіль не стане
і нашою долею.*

Першими жертвами нападу стали ізраїльські військові та жителі прикордонних з сектором Газа єврейських поселень. Вони знищені повністю, їхні мешканці вбиті, поранені, взяті в заручники, а живі виїхали в безпечні місця. Звечора напередодні трагедії поряд з поселеннями перебували майже 4 тисячі учасників молодіжного музичного фестивалю „Нова“, які також стали жертвами бандитів. Саме цей жах вирішили відтворити ініціатори незвичайної експозиції під назвою „6:29“ – час, коли терористи увірвалися під прикриттям ракетного обстрілу в поселення і влаштували там різанину, вбили та викрали сотні мешканців поселень та учасників фестивалю.

Поліцейські, волонтери, служби, які покликані відновити життя, знаходять серед руїн останки тіл, спалені автомобілі, книги, іграшки. Речі є, а людей немає. Саме речі стали експонатами виставки. Відвідувачі, серед яких рідні загиблих та заручників, приходять сюди, дивляться,

мовчки витирають сльози. Навіть чоловіки не можуть стримати емоції. Говорить журналіст однієї з провідних ізраїльських газет Яків Зубарев: „Ніби йду обережно по засохлому листю, боячись наступити на розкидані по землі чиїсь килимки та подушки, зачепити розкинуті по всій території намети та стільці. Світло ледь осяває все це нехитре багатство молодих людей, які зібралися тут теплого жовтневого вечора. Бачу звалище понівечених, обпалених, а то й повністю спалених автомашин, покритий попелом кіоск з транспарантом-меню, туалетні кабінки з простріляними наскрізь дверцятами, понівечені сковороди, а в головні невимовна думка: „Жах“. Музичний фестиваль був традиційним та найпривабливішим місцем для молоді. Музика, танці, яскравий одяг, гарячі ласощі, відпочинок в наметах, свіжа прохолода повітря, спілкування. Однак, коли знаєш жакхливий фінал події, всі речі, представлені на цій експозиції, знову і знову повертають до трагедії 7 жовтня“.

„Деякі люди заперечують те, що сталося рано-вранці на свято Сімхат Тора, – каже один з організаторів фестивалю та нинішньої експозиції Омрі Сассі. – Однак ніхто і ніщо не зможе знівелювати трагедію. Аби це ніколи не повторилося, ми вирішили показати страшні свідчення того, що сталося. Ми розуміємо, що у кожній представленій тут речі – своя історія, тому запрошуємо сім'ї всіх жертв та викрадених відвідати цю експозицію, спробувати знайти речі своїх близьких“.

Багато родичів загиблих чи взятих

у заручники приходять до цього своєрідного меморіалу, аби відчути себе ближче до своїх загиблих рідних, полегшити своє горе. Головна мета виставки – вшанувати пам'ять жертв різанини, зібрати грошей для мешканців поселень і показати світові злочини терористів.

„Свідчень, справді, більш ніж достатньо. Експозиція відтворює обстановку та атмосферу того фестивалю – з оригінальною сценою, відео- та акустичною апаратурою, світловими інсталяціями та демонструє „документи“ страшного фіналу, зібрані на місці трагедії, – продовжує Я. Зубарев. – На столах і кронштейнах лежить одяг, дівочі сумки, різні взуття, парфуми, косметика, гаманці, зв'язки ключів... Зараз усі ці речі акуратно розкладені, зібрані в купки, але зовсім недавно вони, запилені, покриті чорними плямами від пожежі, а часом і крові, були розкидані по всьому лісі Реїм, і, підбираючи їх, добровольці ковтали на ходу сльози і ледве стримували себе, щоб не задихнутися у крику. 364 учасники фестивалю загинули у тій страшній бійні, і хто знає, від кого з них залишилася тільки така речова пам'ять“.

На одному зі столів – багато оправ для окуляр, у яких розбито або зовсім відсутнє скло. Чи врятувалися від смерті їх господарі? А ось „документи“, повз які теж важко пройти – покритий пилом калькулятор поруч із товстим зошитом у щільній обкладинці. Обкладинка чорна, але вона не може приховати обвуглені краї. На знайомих зі шкільних років сторінках у клітинку – рівняння з алгебри, з геометричними графіками і з пояс-

неннями... Почерк нерівний, але те, що цей старшоклясник і, швидше за все, новий репатріант, який ще не володіє івритом, прихопив із собою на вечірку навчальний зошит з калькулятором, не може не вразити. Де ти, молодий друже, що з тобою? І де маленькі господарі цих дитячих іграшок, які безтурботно прихопили з собою молоді батьки, залишивши дітей бабусям та дідусям аби трохи відпочити... Величезний екран рухається та поступово відкриває перед відвідувачами портрети вбитих і викрадених учасників фестивалю. Молоді, зі щирими посмішками, обличчя. Лише два з лишком місяці тому володарі цих посмішок були сповнені щастям, радістю буття. Нелюди, як і в Україні, зруйнували життя тисяч цих молодих людей.

На церемонії відкриття виставки „6:29“ був присутній Президент Ізраїлю Іцхак Герцог, а також члени сімей загиблих на фестивалі „Нова“. Президент зокрема сказав: „Ця експозиція висловлює наш величезний біль за тих, хто загинув у страшній бійні 7 жовтня. У цій експозиції – сутність нашого життя. Попри бажання ворогів, ми готові пережити будь-який удар і повстати з попелу та праху аби рухатися вперед. Народ Ізраїлю живий!“

Виставка триватиме кілька тижнів, а потім відправиться в різні країни світу аби розказати про героїзм, виявлений того страшного ранку, який дає ізраїльтянам сили для захисту рідної домівки та вселяє віру в те, що ворог буде розбитий і знову зазвучить музика на сценах та в серцях.

Запорізький козак...

(Закінчення зі стор. 11)

війну. Ми відкрили фонд „Голяндські козаки“, на який почали надходити кошти, які ми миттєво отоварювали для військових бригад і підрозділів, де служили земляки. Було добре з адресними контактами, перевіреними людьми, ми знали, що ніхто допомоги не вкраде. Коли постраждав Харків, ми, не чекаючи нікого, власним коштом замовили і зібрали 2 палети консервів, макаронів, води, продуктів тривалого зберігання і транспортували до кордону, а там перевантажили в буси і поїхали в бік Харкова, заїхали в дитячі будинки і прихистки для людей. Це була розвідка, ми бачили шокованих людей, і це – незабутнє.

Нідерляндці ще не знали як розробити систему допомоги і прихистку людей, яких з домівок вигнала війна.

Муніципалітет надав приміщення для розселення, роздачі харчів, одягу. Бо на початках саме в магазині почали виростати гори гуманітарної допомоги. Виділили нам і складські приміщення, звідки ми пакували буси і везли все, що було потрібне, в Україну, як гуманітарні, так і мілітарні вантажі. Потім ми в лікувальні заклади постачали медичні препарати, кровоспинні, медичні матеріали для перев'язок. Далі переключилися на закупівлю дронів і постачали їх на фронт. Потім – на автівки, які дуже швидко на війні виходять з ладу.

– Що навчили вас ці роки в Нідерляндах?

– Нам є чому навчитися у голяндців. Це – невелика країна з дуже сильним розвитком економіки і високим рівнем життя. Тут найвищий у світі рівень прямих іноземних інвестицій на душу населення. Тут немає проблем з політиками, хабарями, відкатами, крадіжками. Нідерляндці дуже

прямолинійні, вони одразу скажуть все як є. Вони – позитивні, легко ставляться до життя, ніхто не працює наднормово.

Ця країна є лідером серед усіх країн світу за кількістю музеїв на душу населення. На 16 мільйонів голяндців припадає 10 тисяч музеїв. На кожні 2,000 жителів Нідерляндців припадає одна книгарня. В Україні, за даними Українського інституту книги, 378 книгарень, це – одна на понад сто тисяч мешканців, а середній показник у Європі – одна книгарня на 20 тис. людей. Це дуже важливо, бо мистецтво, література, театри роблять людей людьми. Війна, я думаю, змінить багато чого в нашій свідомості, і в переможній Україні все налагодиться, заживемо і ми гідно, по-європейськи. Є нам у кого вчитися, але світові є чого повчитися і в нас.

– Чому така маленька країна має величезне бажання, щоб Україна перемогла в цій війні і всіляко нам у

цьому допомагає?

– Ця війна показує, що гуртом можна підтримувати важливі проекти: і оборони, і відбудови. Світ бачить ту силу, з якою українці борються за свою незалежність. Вони не можуть стояти осторонь, бо мають ресурси і мають розуміння цієї проблеми, знають, що Росія загрожує світові, а це майбутнє і їхніх дітей і нашої планети. А ще кожен народ переслідує і свою вигоду. Нідерляндці – торгують по всьому світу. Це – аграрна країна, як і Україна, і знає ціну землі. Вони вже багато грошей інвестували в наше господарство, візьмуть участь у відбудові, це також інвестиції у свій розвиток, хоч і нам величезна допомога. Вони радо приймають і хочуть допомогти нашим жінкам з дітьми, розуміючи, що додому повернуться не всі. І біженці з України – це висококваліфікована, професійна спільнота, працюючі і відповідальні люди, високодуховні і талановиті.

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Літературна зустріч над Рибницею

Марія Порох

КОСІВ, Івано-Франківська область. – 29 листопада світлиця Косівської центральної міської бібліотеки зібрала письменників, художників, членів Клубу інтелігенції ім. І. Пелипейка, „Просвіти“, науковців з Національного природного парку „Гуцульщина“, музейників, бібліотекарів, студентів та викладачів Косівського фахового коледжу прикладного та декоративного мистецтва на творчу зустріч з головою Івано-Франківської обласної організації Національної спілки письменників України (НСПУ) Євгеном Бараном та поетом із Херсонщини, лавреатом Національної премії України ім. Тараса Шевченка Анатолієм Кичинським, який розповів про власний життєвий і творчий шлях, в якій спогади про рідний таврійський край, селище Преображенка Чаплинського району, в якому народився, Херсон, в якому жив і видавав свої твори до вторгнення Росії, чарівне місто Рівне, в якому вимушено проживали з дружиною через півтора місяці після окупації Херсона.

Виступ поета переплітався з читанням віршів, відповідями на запитання, переглядом репродукцій його живописних картин – настроєвих пейзажів та натюрмортів.

Книга „Сотворіння світу“ – єдине видання, яке поет зміг вивезти під час евакуації з Херсона. У збірку ввійшли нові вірші, вибрані твори з попередніх видань та короткі прозові спогади. В ній представлені репродукції окремих живописних полотен, що засвідчують малярський талант А. Кичинського. Твори мистця відзначив і головнокомандувач ЗСУ Валерій Залужний. Про це так згадав автор у своїй розповіді:

„Цей випадок стався у грудні минулого року. Моя знайома – волонтерка, хірургиня, активістка Юля Кашпуренко з Києва, з якою я познайомився у 2021 році на літературно-мистецькому фестивалі „Куст“ надіслала мені дві фотографії. Виявля-

Світлина на згадку про зустріч (стоять зліва): Василь Гостюк, Євген Баран, Любомир Держипільський, Микола Близнюк, Богдан Глібчук, Віктор Гавриленко, Анатолій Кичинський, Василь Шкурган, Мирослав Радиш, (сидять зліва): студентка-філологиня Таня, Марія Порох, Любов Чупринчук, Ніна Васильченко.

ється, 5 грудня, перед Днем Збройних сил України відбувалося святкування у Києві, на якому був генерал Залужний. Юля взяла із собою мою книгу, підійшла до нього. Генерал відкрив її на шостій сторінці й почав читати вголос: „Оце мій меч. А це мій плуг. Ось ворог мій. А ось мій друг. А вся моя тривога в тім, що ніяк я не збагну, чи це дорога на війну, чи це з війни дорога“. Валерій Залужний подивився, що вірш датований 2003 роком, здивувався і запитав: „Як це поет міг у 2003 році так написати?“. Головнокомандувач поставив у книзі автограф. Колись цей примірник стане дуже знаменитим“, – зазначив А. Кичинський.

Своїми роздумами поділилися поети Микола Близнюк, Василь Гостюк, голова Косівського районного об'єднання „Просвіти“ Богдан Глібчук, старший науковий співробітник Національного природного парку „Гуцульщина“ Віктор Гавриленко, лікарка Леся Кіт (вона прочитала свій

вірш про мову).

На цьому ж заході Є. Баран вручив В. Гостюку диплом лавреата літературної премії ім. Леоніда Народового за поетичну збірку „На вітражах життя“ та медалю „За служіння мистецтву“ від Всеукраїнського об'єднання „Країна“.

Євген Михайлович зазначив: „Література Косівщини тримається на чотирьох корифеях українського слова: Аделі Григоруку, Василеві Гостюку, Миколі Близнюку, Василеві Шкургану. Шануйте, бережіть їх і підтримуйте. Не дайте стерти з лиця землі Україну, українську націю, мову, культуру. Наше слово – могутня зброя проти окупантів“.

Водночас він вніс пропозицію присвоїти Косівській центральній міській бібліотеці ім'я Богдана Радиша, патріярха гуцульської поезії, колишнього директора бібліотеки. Цю думку одностайно підтримали присутні.

Провели фестиваль національних культур

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Напередодні Міжнародного дня толерантності, який згідно з Декларацією ЮНЕСКО світова спільнота відзначала 16 листопада, в Кіровоградській обласній філармонії тривав традиційний фестиваль національних культур „Єдина родина – в центрі України“.

Були представлені стенди різних культур з презентацією національних страв, нагородами за діяльність громадських організацій, виставками книг тощо. У Кропивницькому зареєстровано 29 громадських організацій національних меншин – найактивніші якраз і стали учасниками фестивалю.

Відбулися презентації Об'єднання поляків Кіровоградщини „Полонія“ ім. Кароля Шимановського (голова Олександр Полячок), Об'єднання болгар „Нашите хора“ (Сергій Осадчий), Союз вірмен України у Кіровоградській області (Тігран Хачатрян), Обласний німецький культурний центр „Розвиток“ (Роман Поліщук), Грецька діаспора у Кропивницькому (Олександр Гавриленко).

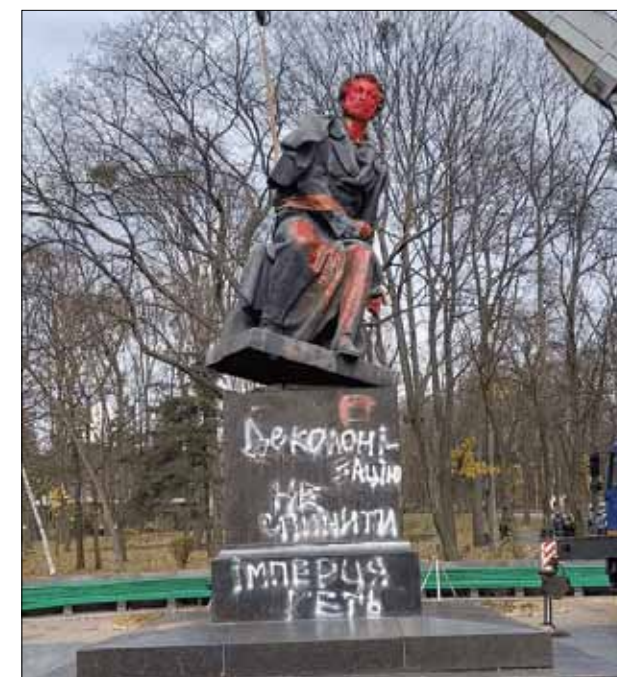
Промовляє голова Об'єднання поляків „Полонія“ Олександр Полячок. (Фото: міська рада)

Пушкіна не стало в Києві

КИЇВ. – Пам'ятник Пушкіну у парку ім. Івана Багряного (колишній парк Пушкіна) демонтували, повідомив радник міського голови столиці Дмитро Білоцерковець.

Скульптуру зняли з постаменту за допомогою автокрану, завантажили на вантажівку та вивезли. Після повномасштабного вторгнення росіян пам'ятник Пушкінові неодноразово обливали фарбою, а на його постаменті добре помітні заклики до знесення. У Полтаві пам'ятники Ватутіну і Пушкіну демонтували в липні цього року, а в Харкові бюст Пушкіна прибрали ще в листопаді минулого року.

УНІАН

Демонтують пам'ятник Пушкіну в Києві.

Випущено пам'ятну монету „Українська мова“

КИЇВ. – 27 жовтня Національний банк України в День української писемності та мови ввів у обіг срібну пам'ятну монету „Українська мова“. Презентація монети відбулася в Національному банку. Після презентації команда НБУ приєдналася до написання Всеукраїнського диктанту національної єдності. Пам'ятна монета виготовлена зі срібла, має номінал 10 грн. Вона продовжує серію „Духовні скарби України“.

Радіо Свобода

З
Різдвом
Христовим

З НОВИМ РОКОМ
2024

Вітаємо усіх наших теперішніх та майбутніх членів з Різдвом Христовим та наступаючим Новим роком. Віримо, що цей рік стане переможним для всіх Українців!

Ми будемо раді бачити кожного з вас у Новому Році!

73 роки досвіду та довіри
Ми є найбільшою українсько-американською
Кредитною Спілкою в США за кількістю членів

ТОЧКА ЗОРУ

Вертепний „Жид“: традиція чи антисемітизм?

Щойно побачив, що у Вертепі бере участь Жид. Чи це насправді потрібно?

Гліб Гаюк,
Лейквуд, Колорадо

Марта Гавришко,
наукова співробітниця Інституту
українознавства ім. І. Крип'якевича

Сьогодні Україна переживає один з найскладніших моментів у своїй історії з часу відновлення незалежності у 1991 році. Вона бореться за демократію і свободу, протистоячи авторитаризму та неоімперіалізму. До неї звернуті погляди усього демократичного світу. Тож коли, як не зараз, слід відмовитися від антидемократичних, архаїчних традицій, звернених у минуле. Такою традицією можна вважати вертепного „Жида“, що досі присутній у різдвяних святкуваннях.

Вертепні персонажі „Ляха“, „Цигана“, „Москаля“ і „Жида“ втілювали колективні уявлення української спільноти про тих „не своїх“, „чужих“, „інших“, з ким дружили або ворогували, співпрацювали або ж суперничали, кохалися, вчилися, торгували тощо. Позаяк кожен персонаж є збірним образом певної етнічної спільноти, що проживала на українських землях – поляків, ромів, євреїв, росіян – то й хибує він надмірними узагальненнями, спрощеннями й етнічними стереотипами.

Наприклад, „Жид“ у вертепі традиційно змальований в образі лихваря і корчмаря, ласого до грошей, хитрого і нахабного визискувача „простого українського люду“ і головної причини його алкоголізму.

Попри те, що головний сюжет вертепів залишається незмінним, сам по собі він є досить динамічним соціальним і культурним явищем. Саме тому, після початку російської агресії проти України вертепи зазнали певних змін. Зокрема, в образах лиходіїв легко впізнати кремлівських злочинців, які розв'язали криваву війну в Україні.

А що ж „Жид“? Він, на диво, зали-

шається одним з „найживучіших“ персонажів вертепного дійства. Нині він – „банкір“, „торговець“, „комерсант“, „підприємець“, „бізнесмен“, або ж український олігарх єврейського походження.

Вертепам в Україні слід назавжди відмовитися від „Жида“.

По-перше, „Жид“ у сучасному вертепі є прикладом плекання негативних етнічних стереотипів. Його образ завдає непоправної шкоди уявленням пересічних українців та українок про євреїв, їхню історію і культуру, зокрема, на українських землях. Він затінує століття співжиття і взаємодії української та єврейської громад у сферах політики, культури, науки, освіти та економіки.

Окрім того, вертепний „Жид“ ніяк не сприяє поширенню знань про трагедію українського єврейства в часи Другої світової війни і Голокосту. Мовчить про сусідів, лікарів, музикантів, теслярів і бляхарів, однокласників і друзів, яких переслідували і вбили нацисти та їхні помічники лише за те, що вони були євреями. Не згадує про жертвовність українців, які рятували своїх єврейських сусідів, іноді ціною власного життя.

Які цінності прищеплюють молодим людям виховники та виховниці, які толерують „Жида“ у вертепі, або й самі беруть активну участь у написанні сценаріїв і постановці вертепів з цим антисемітським персонажем?

Як можна навчити поваги до закону, коли феномен вертепного „Жида“ слід розглядати в контексті статті 161 Кримінального кодексу України „Порушення рівноправності громадян“ та Закону „Про запобігання та протидію антисемітизму в Україні“?

По-друге, ревне „тримання“ за „Жида“ підживлює негативні етнічні стереотипи щодо самої української спільноти як „антисемітської“. Адже, частково антисемітизмом можна пояснити „потребу“ цього рудиментарного персонажа у вертепах.

Відсутність „Жида“ ніяк не применшить радість свята і тим паче не зашкодить плеканню українських різдвяних традицій.

Не всі традиції є однаково доцільними і корисними у сьогоденні. Традиції вимагають перегляду залежно від цінностей суспільства, на які воно орієнтується.

То ж неможливо водночас ратувати за демократичний розвиток України у європейській сім'ї народів і відстоювати право на „Жида“ у вертепі.

По-третє, російська агресія проти України додає нових відтінків щодо дискусії про „Жида“ у вертепі. Українська єврейська громада активно включена не лише у збройний захист української незалежності і свободи. Синагоги перетворилися на прихистки для постраждалих та гуманітарні центри. Рабини моляться за перемогу і мир України. Єврейські громадські, культурні і політичні діячі адвокатують Україну у світі. Єврейські організації у різних країнах допомагають українським біженцям.

Ізраїль надає Україні гуманітарну допомогу. Приймає українських біженців. Громадян(к) Ізраїлю організують демонстрації на підтримку України і вимагають від свого уряду збільшити допомогу їй. Різноманітні громадські організації, як от „Ізраїльські друзі України“, докладають титанічних зусиль, аби допомогти народові України у цей складний

момент.

Однак вертепний „Жид“ ускладнює їхню роботу. Посилує їхніх критиків і тих, хто в силу різних причин має суперечливе ставлення до України. То ж назагал, вертепний „Жид“ значно ускладнює адвокацію України в Ізраїлі та світі.

Сподівання на те, що архаїчний образ „Жида“ відійде в минуле сам собою є наївними. Попри те, що чимало вертепів, особливо в українських громадах поза межами України, уже не мають „Жида“, він однак є ключовою фігурою у багатьох інших у навчальних закладах, сільських клубах, народних будинках, церквах, органах влади і приватних оселях. На противагу цьому має прийти активна дія.

Вартою уваги у цьому контексті є позиція Українського католицького університету, який звернувся із закликом відмовитися від вертепного „Жида“. Державні та місцеві органи влади мали б подбати про методичні рекомендації та роз'яснення щодо вертепів. Заохочувати антидискримінаційну експертизу сценаріїв. Проводити відповідні тренінги.

Вагоме значення мало б і колективне звернення очільників різних українських церков зі закликом відмовитися від дискримінаційного образу „Жида“ у вертепі.

UKRAINIAN FCU WE START & END WITH U

Offering a Full Line of
PERSONAL & BUSINESS FINANCIAL SERVICES!
ПЕРСОНАЛЬНІ ТА БІЗНЕСОВІ ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ

- Checking accounts / Чекові рахунки
- Savings accounts / Ощадні рахунки
- IRA & Share Certificates / Сертифікати
- Loans / Позики
- Mortgages / Кредити на Нерухомість
- VISA® Credit & Debit Cards / Платіжні Картки VISA®
- Online & Mobile Banking / Онлайн і мобільний банкінг

Nationwide Access

Members have access to **30,000 no-fee ATMs** and **5,000 Shared Branches** nationwide through CO-OP network

UKRAINIAN **УКРАЇНСЬКА**
FEDERAL CREDIT UNION ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА

ROCHESTER, NY | AMHERST, NY | BOSTON, MA | BUFFALO, NY | CHARLOTTE, NC
CITRUS HEIGHTS, CA | FEDERAL WAY, WA | PARMA, OH | PORTLAND, OR
RANCHO CORDOVA, CA | SYRACUSE, NY | VANCOUVER, WA | WEBSTER, NY

ukrainianfcu.org

FEDERALLY INSURED BY NCUA

 ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

 ОКСАНА СТАНЬКО
Ліцензований продавець
Страховання Життя
OKSANA STANKO
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
Tel.: 908-872-2192
email: stankouna2@gmail.com

 **ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**
DNIPRO LLC.
Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
ROSELLE, NJ 645 W 1st Ave. Tel.: 908-241-2190 888-336-4776
CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave. Tel.: 973-916-1543
PHILADELPHIA, PA 1916 Welsh Rd., Unit 3 Tel.: 215-969-4986 215-728-6040

МИСТЕЦТВО

Художниця малює дітей

Михайло Михайлинин

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ. – У час війни художниця Валентина Баранюк малює дітей, щоб своєю творчістю захистити маленьких українців від ракетних ударів, тривог і нещастя. У картинах мисткиня хоче передати свої переживання за дітей, щоб вони почували себе у безпеці, щоб не залишались сиротами і покинутими, щоб їх оминало насильство і ворожі атаки. Через бойові дії діти змушені покидати рідні домівки, школи, друзів і знаходити прихисток далеко від дому. Також загарбники насильно депортують дітей. Це велика трагедія для всієї родини і для України.

Художниця зображує дітей у яскравих барвах, поруч з квітами, метеликами, улюбленими домашніми тваринками, щоб після тривожних подій знову повернути усмішку маленьким друзям, наповнити дитяче серце спокоєм, красою, теплом, увагою, любов'ю, ласкою, радістю, без яких не можливе щасливе дитинство. Також вона проводить благодійні заходи, щоб коштами від продажу картин допомогти ЗСУ та притулку покинутих тварин.

Діти на картинах Валентини Баранюк.

Пльонтанізм Івана Марчука

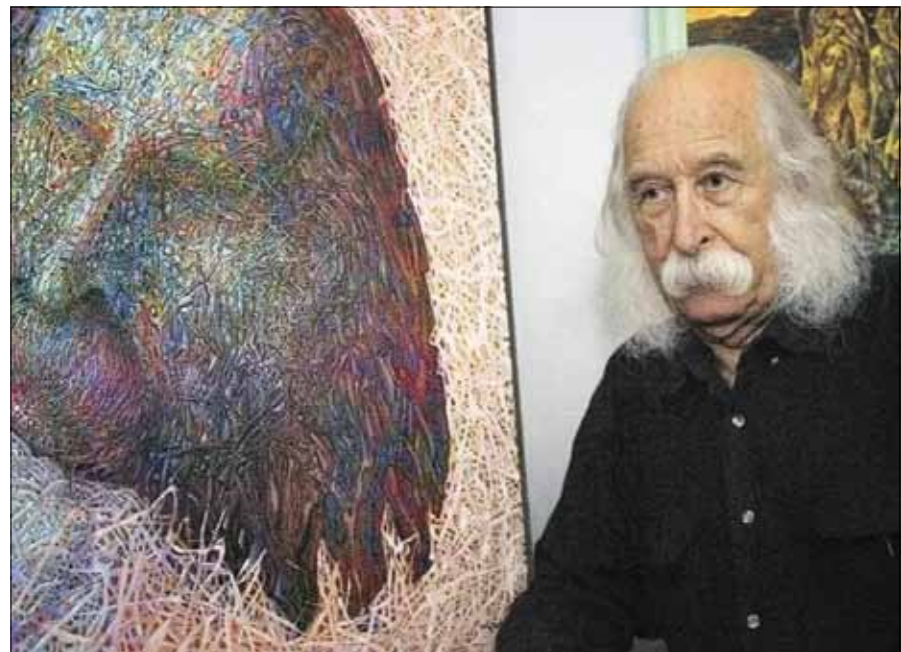
Людмила Островська

За час існування Монетного двору Національного банку України випущено понад три сотні ювілейних і пам'ятних монет, об'єднаних у 23 тематичні серії, серед яких однією з найбільш визначних є серія „Українська спадщина“.

Цю колекцію, за попереднім планом випуску пам'ятних монет України на 2024 рік, поповнить монета Пльонтанізм Івана Марчука, титулованого відзнаками кавалер ордену Свободи, Національної легенди України, єдиного українського художника – члена Золотої гільдії Римської академії сучасного мистецтва, народного художника України, лавреата Національної премії ім. Т. Шевченка.

Помічниці художника Тамара Стрипко розповіла, що вони активно узгоджують з Національним банком деталі монети, але секретів не відкривала.

І.Марчук згадує Тернопільщину, щасливі хвилини сільського, небагатого, але такого цікавого життя, яке було в оточенні природи і краси. Каже, що звідти і коріння його всевітньовідомого пльонтанізму. Самостійно почав шукати оригінальний стиль і відшукав таке, чого не було в жодному напрямку мистецтва. Мистець вважає, що пльонтанізм є його особистим внеском у світову

Іван Марчук з картинами в стилі пльонтанізму.

культуру і не хоче, щоб хтось інший копіював його техніку. Він також зазначає, що пльонтанізм є дуже складним і трудомістким процесом, який вимагає високої майстерності, терпіння і практично його не можна повторити.

Пльонтанізм став визнаним як геніальний і оригінальний напрямок у сучасному мистецтві. Це слово в академічних мистецьких виданнях подається без перекладу. Переплетіння тисяч кілометрів тоненьких ліній, набувають ефекту сяйва, магічності, живої вібрації та об'єму чотирирівимірності, яка заглиблює в тишу, спокій і час.

І. Марчук роздумує: „Колись я побачив в гаю голі дерева, а на тлі неба – фантастичне мереживо, переплетіння гілочок різної товщини, підсвічених сонцем. Щось подібне я бачив у руках свого батька, який був відомим на всю округу ткачем у Москалівці. З тих ниток і волокон узорі робив, що для мене в дитин-

стві було дивом. Мама, коли ми були дітьми, часто казала сестрі: „В тебе таке волосся заплъонтане!“. У нас казали „пльонтати“ – плести, переплітати. Дуже мені те слово подобалося. Я, коли визрів бути інакшим і єдиним, почав „пльонтати“ малесенькими штришками думки й емоції голосу своєї душі. До мене такого ще ніхто не робив. Може й сила в тому, що з дитинства виносив“.

Т. Стрипко додає, що термін „пльонтанізм“, збагативши інтернаціональний мистецький словник, поширився на означення всієї, притаманної тільки Марчукові, системи художнього мислення і світобачення – унікального, винайденого ним, творчого методу.

Світ знає Марчука, а через його картини пізнає Україну. Найсвіжіша новина про онлайн-торги в Британському аукціонному домі Sotheby's. Там американський колекціонер виставив пейзаж Марчука, виконаний у 1982 році у стилі пльонтані-

му „Тут зупинився час“. Це одна із серії пейзажів із золотим місячним світлом. Продали картину за 72,400 євро.

Серед свіжих новин – виставка І. Марчука „Свою Україну любить“, яка відкрилася під патронатом Президента України й Міністерства культури та інформаційної політики України у Національному музеї „Київська картинна галерея“.

„Кобзар“ з його картинами вийшов у видавництві „Дніпро“ 1994 року. І. Марчук з гордістю казав, що не кожен художник має свого „Кобзаря“, а він має. Сьогодні цей цикл картин фахівці вважають діалогом через століття двох національних геніїв, що набуває особливої актуальності у наш драматичний час. Маєстро плянує побувати в Києві на виставці. А покищо вони з помічницею зайняті підготовкою полотен на величезну, понад 200 полотен, виставку у Відні, яку плянують на лютий.

Відень, Австрія

АРКА

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

60 років без Василя Симоненка

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – 3 нагоди роковин смерті Василя Симоненка біля його могили на центральному кладовищі відбулося віче-реквієм. Його учасниками стали викладачі та студенти Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького, співробітники університетської книгозбірні.

13 грудня минуло 60 років від дня смерті Василя Симоненка – українського поета-шістдесятника, журналіста, полум'яного патріота України (1935-1963). Народжений у селі Біївці на Полтавщині, він після здобуття журналістського фаху від 1957 році пов'язав свою творчу долю з Черкасами, де передчасно знайшов і свій вічний спочинок.

Завідувач кафедри української літератури і компаративістики, голова обласної організації Національної спілки письменників України, професор Володимир Поліщук зауважив, що у той час, коли Симоненко відійшов у вічність, багато хто вже розумів, наскільки це була потужна постать в українській літературі й в історії нашої духовності:

„Василь Симоненко був широю, відкритою, життєрадісною, оптиміс-

тичною людиною. Попри напівсирітське дитинство та інші складнощі, він мав багато друзів і був неймовірно дотепний. Варто прочитати його щоденники чи листи. Він любив життя і його теж любили та поважали за душевну щедрість. Свого часу Євген Сверстюк писав, що цей вічно 28-річний юнак став одним з велетнів української культури та духовності“.

Про неперехідне значення духовного подвигу В. Симоненка, особливо в умовах війни з рашистами, пристрасно говорив і Симоненківський лавреат, професор кафедри української літератури та компаративістики Василь Пахаренко: „Один з наскрізних мотивів творчості Василя Симоненка – це передчуття, передбачення війни. Щоб нікого не виникло сумніву, про яку саме війну йдеться, він за кілька місяців до смерті написав дуже промовистий вірш „Курдському братові“. У поезії наголосив, що мета кожного загарбника, кожного колонізатора однакова в усі часи. Вони прийшли не тільки по добро, прийшли забрати ім'я твоє, мову, зробити твого сина байстрюком, а тому єдиний вихід – боротьба. Звернення до нашого народу українці сьогодні блискуче, звичайно втілюють у життя. Тому

Під час віче-реквієму біля могили Василя Симоненка промовляють Володимир Поліщук (зліва) і Василь Мойсієнко. (Фото: Олександр Костирко)

свято вірю, що як здійснюються усі передбачення Симоненка, так здійсниться і найсвітліше його пророцтво, найсвітліша його надія: „Народ мій є, народ мій завжди буде“.

Перший проректор університету, депутат Черкаської міської ради Василь Мойсієнко сказав: „Василь Симоненко успішно здобув освіту на факультеті журналістики Київського університету імені Тараса Шевченка. Його журналістська діяльність була пов'язана з газетами „Черкаська правда“ та „Молодь Черкащини“.

Сьогодні ми згадуємо Василя Симоненка як справжнього патріота. Про Симоненка як поета широка громадськість дізналися пізніше, адже перша збірка „Тиша і грім“ з'явилася вже після його смерті. Варто зазначити, що в 1965 році Василя Симоненка подали на Шевченківську премію, але лише через 30 років вже посмертно він був її удостоєний, відтак постать Василя Симоненка належним чином оцінена“.

На могилу В. Симоненка лягли живі квіти та китиці калини.

Звершення і турботи...

(Закінчення зі стор. 4)

Португалія з самого початку війни на Донбасі підтримує всі міжнародні санкції проти Росії, загальну європейську політику проти російської агресії. Наша асоціація визнана Вищим комісаріатом з питань міграції, що підпорядкований Міністерству соціальної політики. Ми отримуємо від них деякі кошти для нашої діяльності, також вони нам допомагають організувати різні національні, зокрема тематичні свята, як от тиждень української культури в якомусь місті, або загальноемігрантські, на яких представляємо українську культуру. Окрім того, ми співпрацюємо і з організаціями в португальомовних африканських країнах – в Анголі, Мозамбіку, зараз долучається Південно-Африканська Республіка.

„Русській мір“ працює тут задовго до того, як українці почали приїжджати сюди. Російське посольство в Португалії є найбільшим! Це жахливого вигляду масивна бетонна споруда, оснащена великими антенами. Коли до Португалії почали прибувати українські трудові мігранти, то ними одразу почали займатися про-

російські сили, які намагалися до-

дити, що українців не існує, що ми „один народ“. Наш голос був слабким, допоки не приїхало багато українців. Португалія почала відкривати Україну, як незалежну державу, яка є на своїй споконвічній землі. Українські школи за кордоном – це також стратегія, погляд на покоління. На територію ЕС з України в'їхало 4 млн дітей, 14 тисяч прийняла Португалія. При осередках нашої організації працює 8 суботніх шкіл. Багато школярів не знають української мови. Тому наше завдання зробити все, щоб ці учні відчули себе українцями, знали своє коріння, історію. Але школи працюють на аматорському рівні. У нас немає освітніх програм, адже мігрантів у Португалії не вважають національною меншиною, і вони, відповідно, не мають привілеїв та перспектив для розвитку. Звісно, ніхто не забороняє нам засновувати ці школи, але і не підтримує.

У вихованні дітей допомагають і особистісні контакти. Наш культурно-освітній центр „Дивосвіт“ співпрацює із кафедрою спеціальної освіти Львівського національного університету ім. Івана Франка за темою забезпечення україномовної освіти за кордоном у 2021-2025 роках під керівництвом доцента Катерини Островської. Діти, що прибули з

території бойових дій потребують психологічної підтримки. Ми провели дуже змістовну міжнародну науково-практичну конференцію із залученням фахівців з Львівського університету щодо нових моделей освітніх програм і українських суботніх шкіл за кордоном на прикладі Португалії. Нашою ідеєю є створити модель так званих ресурсних центрів, де будемо об'єднувати освітні

програми для дітей, програми для молоді, для культурного життя громади. Йдеться про модель Українського дому, яка існує в Канаді, Польщі, США і Австралії.

Тепер ми плянуємо і проводимо заходи з однією метою, щоб Україна була почута, щоб в інформаційному просторі про нас знали, адже боротьба триває і потрібна допомога“.

Лісбона, Португалія

UNION FUNERAL HOME LYTWIN & GRILLO

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Nicholas J. Grillo, Manager

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА

Our services are available

anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

Шановні читачі! Жалібні повідомлення з приводу відходу своїх близьких і друзів просимо висилати на електронну адресу відділу оголошень „Свободи“: advertising@ukrweekly.com

MONUMENTS

Oblast Memorials Co.

PO Box 746, Chester, NY 10918
Tel : 845-469-4247

Custom Designed Quality Monuments
Serving NY/NJ/CT Cemeteries
e-mail: oblastmemorialsco@gmail.com
web site: www.oblastmemorials.com
BILIGUAL HOME APPOINTMENTS

KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027
KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

**Скористайтесь з Наших Високих
Відсотків!**

**1-річний
сертифікат
5.00%
APY***

*Обслуговуємо членів кредитівки та українську
грумаду з 1951 року!!*

*Пропонуємо кредити, депозити та картки Visa
за найкращими відсотковими ставками!*

Toll Free (888) SELF-REL

Email: Info@selfreliancenyc.org

Website: www.selfreliancenyc.org

*APY – річні відсотки нараховуються за умови, що дивіденди залишаються на депозиті до закінчення терміну дії сертифікату. Штраф нараховується за дострокове зняття коштів з депозиту. Мінімальна сума для відкриття сертифікату становить \$500.00. Дані відсотки дійсні з 18 травня 2023 р. та можуть змінитися в будь-який час.

MAIN OFFICE:

108 Second Ave
New York, NY 10003
Tel: (212) 473-7310
Fax: (212) 473-3251

ASTORIA:

32-01 31st Ave
Astoria, NY 11106
Tel: (718) 626-0506
Fax: (718) 626-0458

LINDENHURST:

225 N 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: (631) 867-5990
Fax: (631) 867-5989

UNIONDALE:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: (516) 565-2393
Fax: (516) 565-2097

KERHONKSON:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: (845) 626-2938
Fax: (845) 626-8636

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government. NCUA National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency